

ಶಿರನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೩.

ಲೇಖಾನುದಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಹಾಗೂ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗದ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು.

ಮಾರ್ಚ್ ೨೯ ರಿಂದ ೩೧ ರವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು.

ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸಭೆ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ(ಕಾರ್ಕಳ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನಿನ್ನೆಯದಿವಸ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಗಂಗೋತ್ರಿ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳಿದರು, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೇವಲ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಆಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೀವು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು. ಹಿಂದಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಏನು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮ್ಯಾನಿಫೆಸ್ಟೋದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಸನ್ಮಾಪ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆದಿದೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ನಾವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಲಕ್ಷಾಂತರಮಂದಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಒಡೆತನವನ್ನು ಪಾಯಂ ಮಾಡಿ ಪಹಣಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಪ್ರಯೋಗ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪ್ರಯೋಗ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಭೂ ಮಸೂದೆಯಂತೆ ಬಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಹೋಗಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಎರಡು ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಇದು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಆಗಿವೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸಹ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅನ್ನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಅನೇಕ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳು ಆಗಿವೆ, ಆ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳನ್ನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ನಾವು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡೋಣ, ಮತ್ತೆ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಗುರುತಿಸೋಣ. ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಗೇಣಿದಾರರು ಭೂಮಾಲೀಕರಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಈ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ, ಈಗಿನ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಮಗ ಕೂಡ ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ೧೯೭೮ ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಾ ಜರ್ನಲ್-೨ ರಲ್ಲಿ ಪುಟ ೩೩೯ ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೂ ಸಹ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೧೫೧ ಎಕರೆ ಗುಂಟೆ ಜಾಬ್ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದ ಪ್ರದೇಶ ಇದರ ಹಂಚಿಕೆ ಯಾರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಯಿತು ಎಂದು ಜಡ್ಡುಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಮಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಚಿಂಟೋಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ, ಇವರೇ ಇದರಲ್ಲಿ ರೆಸ್ಕಾಂಡೆಂಟ್ ಫಂಬರ್-೩ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು.

“(i) Respondent-3 Vasanta Rao Lakhagouda Patil, who was the Member of the Land Tribunal Raibag Taluk, is the father of respondent-4 Pratap, who was also another Member of the Land Tribunal.

(ii) Respondent-7 in Wp, 1596 of 1977 Shankara Rao Krishnaji Madane in whose favour occupancy right for 23 acres and 8 guntas of land has been granted is the husband of respondent-3's wife's sister.

(iii) Respondent-7 in Wp 1597 Dattatreya Babu Rao Narott, in whose favour occupancy right in respect of 24 acres and 20 guntas has been granted is the brother-in-law of respondent-3 i.e., his wife's brother. He is a wholesale cloth merchant at Sholapur in the State of Maharashtra, but he has falsely given his residence as Bekkeri.

(iv) Respondent-7 in Wp 1598, of 1977 Gnyaneswar Baburao Narott in whose favour occupancy right in respect of 25 acres and 3 guntas of land has been granted is another brother-in-law of respondents-3 i.e., the younger brother of respondent-7 in Wp 1597 of 1977. He is a student studying in the college of Sholapur. He is aged only 21 years.

(v) Respondent-8 in Wp 1599 of 1977 Bagasu Siddappa Hidkal is a distant relative of respondents 3 and 4. He is residing at Bykad and attending to agricultural operation of respondents 3 and 4. 27 acres and 14 guntas of land have been got registered in his name.

(iv) Respondent-8 in Wp 1600/77 Balawant Babu Birnale in whose favour occupancy right in respect of 24 acres and 10 guntas of land has been granted is a resident of Ankala-koppa, which is far away from these lands in the State of Maharashtra and he himself is owning large extent of lands in Maharashtra. He is a Member of Setkari Sahakara Kar-khane Ltd., Sangli. He is a friend of respondent-3.”

ಈಗ ೧೫೦೧ ಎಕರೆ ೯ ಗುಂಟೆ ಜಾಗವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಹಂಚಿ ದಂಧಾದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಏನೂ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೆ. ಮತ್ತು ರೆಸ್ಪಾಂಡೆಂಟ್ ನಂಬರ್ ೮ ಮತ್ತು ನಂಬರ್ ೩, ಇವರು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಕೂಡ ಇದೆ.

Giving further submission the learned counsel said

“Failure on the part of the land tribunal to hold the enquiry was on account of collateral consideration on the part of respondents 3 and 4 who were the Members of the land tribunal, Raibag...”

So, the Court has come to a conclusion...

Respondent-3 is the present Minister and respondent-4 is his son. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಈ ಕಲ್ವಿವೇಟರ್ಸ್ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೂಡ ಇದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I want to make myself clear. What is the relevancy here ?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Sir, he is the Minister incharge of Revenue Department. He is expected to discharge his duties according to the Land Reforms Act.....

(Interruption)

SRI M. VEERAPPA MOILY.—The apprehension is that...

MR. DEPUTY SPEAKER.—He was not the Minister at that time.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—He was a tribunal Member. ಅವರು ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನಿನ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ತರಹ ಜನ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

(Interruption)

MR. DEPUTY SPEAKER.—No interruptions please

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಬೇಕಾದರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಅದನ್ನು ಜನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ತರಹ ಯಾರೇ ಮಾಡಿರಲಿ ಅಥವಾ ಮಾಡಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ತಮಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಜನತೆ ಇವರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಇವರು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ...

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತರೇ ಸಸ್ಯರು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದು. ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸದನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರು ಈ ತರಹ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಪ್ಪುವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬರಲಿ, ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂಥಾದ್ದು, ಅವರನ್ನು ದಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂಥಾದ್ದು, ಈಗ ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಏನಿದೆ ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಶೋಭೆಯನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಥಮ ಸಂಪುಟದ ಸಭೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಡಿವಿಜಿ ಇನ್‌ಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಆದಂತಹವರನ್ನು ರಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಸರಿ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಡಿವಿಜಿ ಇನ್‌ಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ರೂಲ್ 311ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದರಲ್ಲಿದೆ. Rule 311 says as follows :

A Member while speaking shall not

i) refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending

ii) make a personal charge against a Member.”

But, now, opposition leader has made a charge against the Revenue Minister. It goes against this section. Therefore, the chair has to expunge the same from the proceedings.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I have only cited the Judgement of the High Court. I have not said anything on my own.

(Interruption)

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರಾಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಥವಾ ತಳ್ಳಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ರು. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ವೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಎತ್ತಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಸುಮಾರು ೬ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಎತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದು ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ದೇಶದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅಲಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನೇ ಜಡ್ಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಇದು ಇನ್ನೂ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ, ನಾನು ಇವತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಯಾರದಾದರೂ ಕೈವಾಡ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಈಗಲೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ನೀವು ನೀತಿವಂತರೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈವಾಡ ಇದ್ದರೆ, ದೋಷ ಇದ್ದರೆ ಜನರು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಈಗಲೂ ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ, ನೀವು ಈಗಲಾದರೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಹಂಪರಿಗೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—೬ ವರ್ಷದಿಂದ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ? ಆಗ ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ? ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ನಿಮಗೆ ಏನು ಬಂತು ? ೬ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನೀವು ಎಲ್ಲಿದ್ದಿರಿ ? ಆಗ ನೀವು ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನೀವು ಲಂಚಾವ ತಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಿರಿ. ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವೇಳೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ.

SRI P. RAMDEV.—Sir, I raise a Point of Order. According to Rule 312,

“No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Speaker and also to the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply.

Provided that the Speaker may at any time prohibit any member from making any such allegation if he is of the opinion that such allegation is derogatory to the dignity of the House or that no public interest is served by making such allegation.”

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please go through Rule No. 311. It does not come under this. I over rule the point of Order.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನಾನು ನಿಯಮ 311ರ ಮೇಲೆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ನಾವು ೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏನೆಂದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿದಂತಹವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—No personal remarks please. Come to the point.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿದಂತಹವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಇಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—No personal discussion. Please address the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ನಿರ್ಣಯವೇನೆಂದರೆ, ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ೬೦ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಆಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಟೆಲೆಕ್ಸ್ ಮೆಸೇಜನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಐ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಿಸಿದರು ಎನ್ನುವ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೂ ಕೂಡ ದೂರು ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯಾಂಶವೇನು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಲೆಕ್ಸ್ ಮೆಸೇಜ್ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ರಿಕ್ಟಿಸಿವ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಟೆಲೆಕ್ಸ್ ಮೆಸೇಜ್ ಕಳಿಸಲಕ್ಕೆ ಅದರ ಹಣದ ಪಾವತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಟೆಲೆಕ್ಸ್ ಮೆಸೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಹೊಸದಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಕೂಡ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದೆ ಕಳಿಸಿದಂಥ ದಾಖಲೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಅಥವಾ ತಾವು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡದೆ ಟೆಲೆಕ್ಸ್ ಮೆಸೇಜ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು? ಈಗ ಹಣ ವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಟೆಲೆಕ್ಸ್ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದಂಥ ತಪ್ಪಾಂಶ ಅಥವಾ ಅವರಾಧಿ ಅಂಶ ಇದ್ದರೆ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೬೦ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನ್ ನವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ, ಕಳಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಫ್ರೀಮಾರ್ಫೇಸಿ ಕೇಸ್ ಇದ್ದರೆ ಸಸ್ಪೆನ್ಷನ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಏಕೆ ಹೊರಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಏಕೆ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ ? ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ಕೂಡ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಫ್ರೀಮಾರ್ಫೇಸಿ ಕೇಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸದನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಯನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಪುನಃ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ರಜೆ ಮೇಲೆ ಕಳಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನೈತಿಕ ವಾಗಿ ಇಂತಹ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಮ್ಮು ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸರ ೪ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಅವರನ್ನು ರಜೆ ಮೇಲೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ

ನಾಲ್ಕು ಡಿ.ಜಿ.ಪಿ.ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಎಕಾನಮಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಕೂಡ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು, ನಾನ್-ಪ್ಯಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ಡಿ.ಐ.ಜಿ.ಯನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನ್-ಪ್ಯಾನ್ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಐ.ಎ.ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ನಾನ್ ಪ್ಯಾನ್ ಕೂಡ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಿತ್ತು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿ.ಐ.ಜಿ.ಯನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ರ್ಯಾಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೀ * ಮತ್ತು * ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ.

(ಗೊಂದಲ)

MR. DEPUTY SPEAKER --I expunge those words from the proceedings.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಒಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರು—ಇಬ್ಬರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನ್ನು, ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರು ಏಕೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

(Interruption)

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೊಸಬರೇನಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದೆ ಇರಲಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಯಾರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಆಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಒಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು, ಒಬ್ಬರು ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರು.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಅವರು ತಿರಿಗಿ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have already ordered those words to be expunged from the proceedings.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಅರ್ಹನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಸಂತೋಷದಿಂದ, ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರಾಗಲಿ ಅವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದೆರೆ ನಿಮಗೆ ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡಿ, ನಿದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಕೊಡದು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It has already been expunged from the proceedings. I am here to safeguard your interest.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಹೆಸರುಗಳೂ ಕೂಡ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ, ಅದನ್ನೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಿಸಿ.

* ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಮೇರೆಗೆ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Even that will not go into the record.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರು ಇಂತಹ ಇಷ್ಯೂಸ್ ಬಂದಾಗ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಬರೀ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದರು, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಇಷ್ಯೂಸ್ ಬಂದಾಗ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವ ಆದಾಗ ಅವರು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತೀರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೈಖೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.—ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನೀವು ಈಲ್ಡ್ ಆಗುವುದಾದರೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ರೀತಿ ಇಂಟ್ರಾಪಾರ್ಟನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು? ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವತ್ತೂ ಸಹ ನಾನು ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನಾನು ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ? He is one of the most dynamic M.L.As. There is no doubt about it.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಬ್ಬರು ಡಿ.ಜಿ.ಪಿ. ಯವರು ಏನು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಲಿಪಶುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥಾ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಗೊಂದಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಮಗೇನೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಯಾರೋ ನಿಮ್ಮ ಸಂಪುಟದ ಸಚಿವರೇ ರೋಚಿಗಿದ್ದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಡಿ.ಜಿ.ಪಿ. ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೇ ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನಾ ದರೂ ತನ್ನ ಇನ್ನು ಯಾವ ಜಾತಿಯವರನ್ನೇ ತನ್ನ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದವರು ನೀವು. ನೀವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉದ್ದೇಶವೇನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈಗ ಕುಡೂರು ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ dereliction of duty ಎಂದು ಇದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ತಾವು ಏನು ಡಿ.ಜಿ.ಪಿ. ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಉನ್ನತ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು dereliction of duty ಆಗಿದೆ. ಅವರೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಕುಡೂರು ಕಮಿಷನರವರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ.

“There was neither consistency nor rationale in the stand taken by C.Ws. 7 and 8 as to the nature of the licence granted to the circus. Their conduct betrays their total ignorance of the provisions of 1970 order and the importance and relevancy of the issue of the licence.” C.W. 7 here is now appointed as the Director General of Police who has been put in charge of the general administration and law and order.”

This is the remark made by Kudoor Commission in respect of him (page 201, para 172). ಇದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. On page 227 in para 183, the Report says:

“He further stated that the circus management commenced the circus show without producing both the certificates thereby exposed public safety and public security to great risk. C.W. 7 was the commissioner of Police till 31st December 1980. He knew that the Venus circus commenced its shows from 19th December 1980. Still he did not ascertain till he held the office of the Commissioner whether the Venus circus had complied with the first condition of the licencing order. None of his subordinate Officers sought for the cancellation of the licence and took any step to prevent the exhibition of the circus.” Para 186 says, “C.W. 7 still maintains that the Police Department had taken all conceivable precautions in granting the licence.” Para 187 says, “With all these omissions and commissions in dealing with the affairs of the Venus circus in particular pertaining to the grant of licence, C.W. 7 claimed to have known the provisions of 1970 Order and their implications even when he granted the licence to the Venus circus. It is really amazing.”

ಅದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದೇನೇ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸುಮಾರು ೮೦ ಜನರು ಮರಣಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕುಡೂರು ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಂಥವರನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಡಿಮಾರ್‌ಲೈಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿನೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯಪಾಲನೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ಸ್‌ನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ವಿನೆ ಕುಡೂರು ಆಯೋಗದವರ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಬಹುಶಃ ಕಾನೂನಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಒಂದು ಭರವಸೆ ಜನರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಭಯ ಸಂಶಯ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನೀವು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ, ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ವುನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಕಕ್ಕಿದ್ದು ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕಾರ ವುನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಭೀತಿ, ಹಾಗೂ ಸಂಶಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇವತ್ತಿಗೆ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದು ಬಹುಶಃ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು, ನೀವು ಪತ್ರ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ದಿವಸವಾದರೂ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಊಹೆ ಮಾಡಬಹುದಾದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ, ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿದಂಥ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರದಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಏದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಧಾಷ್ಟರ್ಯ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಾರದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಇವತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನವರು ನೇಮಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಈ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ? ಅದು ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿರಲಿ. ಮಂಡ್ಯದ ಮದ್ದೂರಿನ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಗೆಜ್ಜಲಗರೆ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕವಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಇವತ್ತಿಗೆ ೬೦ ದಿವಸವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ನೀವು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನಿತೆಯ ಕೊಳ್ಳದೇ ಮತ್ತು ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಡದಿದ್ದರೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಂವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಅದು ಗೊತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಹುಕುಂ ಮಾಡುವುದು ನೀವಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಇಂಟರ್‌ಜನ್ (ಗುಪ್ತಚಾರ ದಳ)ಅನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಸಿದ್ಧಾಂತ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ತರೀಕೆರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬಹುದೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಗುಪ್ತದಳದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಗುಪ್ತದಳದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಸರವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ತಾವು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕಾನೂನು ಇದೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಸುವ ಚೆದರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಬಗ್ಗುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಕಾಲ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವ ಗಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಗೌರವ ಕಳೆದು ತಾವು ಗೌರವ ಗಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗುಪ್ತದಳವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದರ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತರೀಕೆರೆ ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಡೆಯವರು ನಿಂತರೆ ಗೆಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರದ್ದಾಯಿತು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ

ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು? ತಾವೇ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಇದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಹುಗಾರಿಕೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರೋಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಕಾರಿನ ಹಿಂದೆ ಕಾರು; ಅವರ ಮನೆ ಸುತ್ತ ಬೇಹುಗಾರಿಕೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಈ ಬೇಹುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಈ ಬೇಹುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಹಿಂದೆ, ಮುಂದೆ, ಅವರ ಮನೆ ಸುತ್ತ ಬೇಹುಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಸ್ವತಃ ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಕೀಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಇದು ವಕೀಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ; ನೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಬೇಹುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ತಾವು, ತಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ನಾನು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರ ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂಬುದು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ತಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದು ಸಿಲ್ವೆಟ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಬಹುದು, ಸಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಬಹುದು, ಸಿಲ್ವೆಟ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಬಹುದು, ಈ ಟ್ಯಾಂಕಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ, ಒಬ್ಬರು ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಡಾ: ಜಿ.ವಿ.ಕೆ. ರಾವ್. ಈ ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ ೩೧೦ರ ೫ನೇ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ :—

“A member while speaking shall not reflect upon the conduct of persons in high authority unless the discussion is based on a substantive motion drawn in proper terms.”

Sir, the hon. member is referring to some persons who are in high authority. So,

MR. DEPUTY SPEAKER.—That does not apply here.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದು ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆ. ಇದು ಈ ಸದನದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿತಂತಾಗುತ್ತದೆ. This House including hon'ble member Sri Maheshwarappa is entitled to know.

all those details. That has become the property of the House. The persons mentioned in the Government Order are not persons placed in high authority. Not at all. High authority means, persons like President of India, Prime Minister, Governors etc. ಹಿಂದೆಲ್ಲ ರೋಲಿಂಗ್ ಆಗಿವೆ; ಹೈ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಕ್ಲರಕ್‌ಗಳು, ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರು, ಡಾ: ಜಿ. ವಿ. ಕೆ. ರಾವ್—ಈ ಮೂರು ಜನ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಜನರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಿ.ಎಂ. ಕುರಿಯನ್ ಎಂಬುವವರು, ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹೈರೈಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಹೈರೈಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ ಪಿಶಾವಹ ಎಂದರೆ ಈ ಕೋರಿಯನ್. ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಗರವನ್ನು ಸುಂದರ ಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವವರು. ಅವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಎಲ್. ಸಿ. ಜೈನ್ ಎಂಬುವವರು ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಡಾ: ಕೆ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬುವವರು ಬಾಂಬೆಯಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಐ.ಜಿ. ಪಟೇಲ್ ಮತ್ತು ರಜನಿ ಕೊಟಾರಿಯವರು ಬಾಂಬೆ ಅಥವಾ ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಡಾ: ರೆಡ್ಡಿ ಎಂಬುವವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೇ ಇರಬಹುದು. ಪಂಚಮುಖಿ ಎಂಬುವವರು ಬಾಂಬೆಯಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಈ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಾಂಬೆ-ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಆತಿಥಿಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್. ಸಿ. ಜೈನ್‌ರಂಥವರು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮೆಗಡೆ.—ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಆಯಿತು. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೈನ್ ಅವರೇನೂ ಎಕನಾಮಿಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಮರ್ಡ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆರೋಪಣೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಶ್ರೀ ಜೈನ್ ಅವರು. ಅಂಥವರು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೫ ದಿವಸಗಳಿಂದ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಟ ಮತ್ತು ಬೋಲ್ಡ್‌ನ್ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಮನ್ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಸ್ಟೇಟ್ ಗೆಸ್ಟ್. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡೆಲ್ಲಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಡಾ|| ಪಂಚಮುಖಿ ಎಂಬುವವರನ್ನು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೆಂಬರರೊಂದರೊಂದಿಗೆ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವು ಸಮಯ ಕೇವಲ ೧೦ ನಿಮಿಷಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ೧೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಸಮಯ ಕಳೆದು ಪತ್ತೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋದರು. ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೇವಲ ೧೦ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ, ಮಾತನಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಫಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡೈಸರಿ ಕಮಿಷನ್, ಕನ್‌ಸಲ್ಟಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿಗಳಿವೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದು. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೋರ್ಡನು ಇಲ್ಲವೆ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರುಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಡಾ: ವೆಂಕಟಗಿರಿಗೌಡ ಎಂಬುವವಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಡಾ: ನಂಜುಂಡಪ್ಪನವರು ಥಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಸರ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್, ಮಾದಯ್ಯ ಎಂಬ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮತ್ತೆ ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಳ್ಳೆಯ ತಜ್ಞರಿರುವಾಗ ಇವರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಪದ್ಧತಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಧನಂಜಯ ಕುಮಾರ್.—ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇದನ್ನೇ ಫಾಲೊ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನೀವು ಹೊಸಬರು .....

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಪಂಚಮುಖಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವತಃ ಅಸತ್ಯ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಖೇದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೆಂಬರಾಂಡಮ್‌ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಂಚಮುಖಿಯವರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಡಾ: ಪಂಚಮುಖಿ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದವರು. ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡಿಗರು. ಅವರಷ್ಟು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡಿಗರು ನಾವೂ ಅಲ್ಲ ನೀವೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರೇ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಥಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮರೆತಿವ್ವಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಮೆಂಬರಾಂಡಮ್ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಥಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ; ಸರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಥಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 4 ಜನ ಡೆಲ್ಲಿಯವರನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಬೊಂಬಾಯಿಯವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಬೇರೆ. 3-10 ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಡಾ|| ಪಂಚಮುಖಿಯವರಾಗಲೀ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು? 3-10 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮೆಂಬರಾಂಡಮ್ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ? ಒಂದು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರಿ. ಆದರೆ 3-10 ನಿಮಿಷ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಕರೆಸುತ್ತೀರಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೇರಿಯ ಆವರು. ಟಾನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಧೀನಿಯವರು. ಅವರು ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಟ್. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿ ಎಂದೂ

ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಬುಷ್ ಎಂದು, Buch ಎಂದು ಇದೆ. ಅದು ಬುಷೋ ಬುಚೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ಅಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಥಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಗೆ ಇನ್‌ವೈಟಿ ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಕರೆಸಬೇಕೇ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಣತರನ್ನು, ತಜ್ಞರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸಿದರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು, ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಏನೇನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಎಂದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಓನೇ ತಾರೀಖು ಮಾರ್ಚ್ ೧೫ರಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಎಸ್. ಟಿ. ಭಟ್ ಎಂದು. ಅವರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಕೇವಲ ೮ ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ನಡವಳಿಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ಹಾಗೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಭಟ್ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಆಗಿ ೮ ತಿಂಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲೆರಿಸ್ ಆಗಿ ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಅವರನ್ನು ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿತರರಿಗೆ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವು ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದಿನಾಂಕ ೨೦-೬-೧೯೮೩ ರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ ದಿನಾಂಕ ೩-೩-೧೯೮೩ ರಂದು ಹೊರಟಿದೆ. ನಾನೆನಿಸಲು ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಆತುರವಾಗಿ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇತ್ತು? ಯಾವುದೇ ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಸೀಜರ್‌ಗೆ ಒಳಪಡದೆ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅವಸರ ಅವಸರವಾಗಿ ಬಡ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಅವರ ಕಡೆಯೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಥಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕಿನ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅದೇನು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭವನದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ವಿಧಾನಸೌಧದಿಂದ ಇದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದೆಯೇ? ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅಡಿಷನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಭವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂತು?

MR. DEPUTY SPEAKER.—Explanation will be more than your point.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—It is alright. It has to be there. Otherwise how can we understand? I have to drive home the point. Mere statement of points is not sufficient. I have to drive home the point ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಏನಿದೆ? ಇದು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಅಂಗವಾದ ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಶಿಥಿಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ...

SRI A. LAKSHMISAGAR.—How such a body which is primarily intended to advise the Government on matters which are referred to it becomes an authority as described in choice expression as extra-constitutional authority, I fail to understand. Sri Moily, the Leader of Opposition, has had the benefit of such an advice of similar body at various stages. It is not as if this Government has taken a decision in this behalf. He must be objective, realistic and constructive in his criticism.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Objective, realistic ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I am prepared to learn. If you refuse to learn I cannot help it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು...

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನದೇನು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಜ್ಞ ಕೂಡಾ ತಾನು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿತ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ “ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂಬುವನು ಗರ್ವದಿಂದ ಆದವನೇ, ಸರ್ವರಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಕಲಿತು ಪರ್ವತವೇ ಆದ—ಸರ್ವಜ್ಞ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೊಯ್ಲಿಯವರು ಯಾರಿಂದಲೂ ಪಾಠ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಉಪದೇಶ ಎಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಾಕು ಚೂರಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ, ಅದು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಚಾಕು ಚೂರಿಗಳ ಕಾಲ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಜಯಮಹಲ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುನಿರಡ್ಡಿ ಪಾಳ್ಯದ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಸುಲಾನ್ ಪಾಳ್ಯದ ೬೦ ಜನ ಹರಿಜನ ಕುಟುಂಬದವರು ಇವತ್ತು ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಚಾಕು ಚೂರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಐಗಿ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೀಗೆ ಸದಸ್ಯರು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವು ಬಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ನಿಯಮ ೨೦ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಾಕು, ಚೂರಿ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದು ಬೇರೆ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ. ವಿಷಯ ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ ಇಷ್ಟೇ. ನಿಯಮ ೨೦ರ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Chair has understood. There is no point of order.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಚಾಕು ಚೂರಿಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಂದು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಚಾಕು ಚೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Come to the point, keep in view rule 20.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am coming to the point. I am keeping. ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚಾಕು ಚೂರಿ ಜೊತೆ ಮಚ್ಚೂ ಬಂದು ಸೇರಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ಬಟ್ಟೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೊಡೆದಿರುವುದು ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಬಟ್ಟೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೊಡೆಯುವ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಾರವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಅನಾಹುತ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಂತೆ ಇದು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಆಗಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ Danish ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನವರು ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯುವ ದಿವಸಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ಬೋರ್ವೆಲ್‌ನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚೆ ಯಾಯಿತು. ಜನತಾ ಮನೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆ ಹಾಗೂ ಶಿಶುವಿಹಾರ ಇರುವ ಕಡೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಜಯಾಲಜಿಕಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹೇಳಿದ ಕಡೆ ಬೋರ್ವೆಲ್ ಹಾಕಿದರೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಘಟನೆ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹೇಳಿದ ಕಡೆ ೨೦೦ ಅಡಿ ತೋಡಿದರೂ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆಯವರೆವಿಗೂ ತೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಿ.ಹೆಚ್.ಇ. ಸೊಪರಿಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರರವರು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ತಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಅವರ ಕಾಲರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜನ ಕೈ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಇಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬೋರ್ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಜನ ಹೇಳಿದ ಕಡೆ ಹಾಕುವಂತಾದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಇದೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ೧೯೮೨-೮೩ರ ಗುರಿ ಏನಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೩೧ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೯೫,೦೦೦ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ ಮೇರೆಗೆ ೩೩,೮೬೨ ಜನರಿಗೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೧,೨೦,೦೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಯೋಜನೆ ಇದ್ದು ಆ ಪೈಕಿ ೪೪,೩೨೪ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಕೆಲಸದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದು, ಸಿಕ್ಕಿಂ ಒಂದು ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಒಂದು, ರಾಜಸಾಸ್ತಾನ ಒಂದು, ಈ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬೆಂಬಲ, ಪುರಾವೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಅಭ್ಯುದಯಿಯಿಂದ ಇದೆ. ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ೬೦ ದಿವಸಗಳು ಕಳೆದರೂ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಕೂಡ ಕಾನೂನು

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಿತಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಿದಂಥ ಮಾತುಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾತುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತವಾದವು. ತಾವು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತೀರಿ. ರಾಜಕೀಯದ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತೇಲಾಡಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷವು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಡಳಿತದ ಹತ್ತೋಟಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾರ ಯಾರ ಕೈಗೋ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ತಾವು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ (ಉಡುಪಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರ, ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಂಥ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಖ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಜನತೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಜನತೆಯ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಮಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ.ಎ. ಪರ್ವಗಳ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸರ್ಕಾರ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವು. ಅದರಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದು ಕೊಂಡೇ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಒಳಗೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಧು-ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಅಂಶಗಳು ಇದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಣವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಅಂಶಗಳು ಮಾಮೂಲು ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟು. ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ, ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯುದಯದ ನೀತಿ ನಕಾಶೆಯ ಖಚಿತ ದಿಕ್ಕೊಚ್ಚಿ ಇರುತ್ತದೆಂಬ ಆಸೆ ನಮಗೆ ಇತ್ತು. ಉತ್ತಮ ವಾದಂಥ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಖಚಿತ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳು ಇರಬಹುದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವೆಂದು ನಮಗೇನೂ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಜನರನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮಗೆ ಇತ್ತು. ನಾವು ಅಂದ ಕೊಂಡಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಂಥ ವಿರೇಪ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಾನಗಳು ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿವೆ. ೧೮೪ ಇದ್ದಿದ್ದು ೮೧ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಹುಮತ ಬಂದಿದೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಬಹುಮತ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಕಾಲಗಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಬಹುಮತದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಮತ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ

ಶ್ರೀ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಡಾ. ಆಚಾರ್ಯ ಅವರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಒಂದರ ವಿರುದ್ಧ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ನಾನು ನಗರಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ರಿ ಮರ್ಷ ಕಾಲ ಇದ್ದೆವೆನು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಚುನಾವಣಾ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಇವತ್ತು ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚುನಾವಣಾ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದ ರಿ ಮರ್ಷ, ದಂಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಟೀಪ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಟೀಕೆಗಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಮೃಗ, ದಂಡ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ರಿ ಆದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವರು ಬದಲಾಯಿಸಿದ ರಿ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ. ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ತಾವು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಪ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.
ಬೇಕಾದರೆ ಅನಂತರ ನಾವು ನೀವು ಕುಳಿತು ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ. ವಿ.ಎಸ್. ಅಜಯರ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿ ಬವರಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಯೋಗ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ, ಆದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಠಾಶಾ ಭಾವನೆ ಇರಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ನೀಡಲು ಬಂದ ನಿರ್ಣಯದ ವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು. ನಿರ್ಣಯ ಬಂದ ನಿರ್ಣಯದ ವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು. ನಿರ್ಣಯ ಬಂದ ನಿರ್ಣಯದ ವರೆಗೆ ಏನಾಯಿತು ಅಲ್ಲಿದವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದವರು, ಇಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು. ನಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈವರೆಗೆ ಹಂಚಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಿಶ್ಚಿತ ಚಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ಥಾನ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಬದಲು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ತಾವು ಮಾತ್ರ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಜನತೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲಪು ಮಹತ್ವವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ, ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ, ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಚುನಾವಣೆ, ಹಂಚನ ಗಿರಿಜನ. ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ರಕ್ಷಣೆ, ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂಳೆಗೊಂಡಂತೆ ತನಿರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಲೋಕಾ ಯುಕ್ತ ರಚನೆ. ಪಕ್ಕಾತರ ನಿಷೇಧ ಮುಸೂದೆ, ಚಿಂತನ ಚಿಲುಬೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವಂತಾದ್ದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ವಂದಿನಿಸಿಬಿಡಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಹೊರತು ಚುನಾವಣೆ

ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ೧೯೭೨ ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದದ್ದು ಮಂಗಳೂರು, ಪುತ್ತೂರು, ಉಡುಪಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ನಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟೋ ಮಾರ್ಚಿ, ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು ಮುಗಿದರೂ ಚುನಾವಣೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಏನಾದರೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ೩೦ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಿದ್ದು, ೨೯ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಓಟುಗಳು ಬಂದವು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ನಗರಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದರು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರೀ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಆಗಷ್ಟೆ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಂಬಂಧ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಿಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದರು. ಬಡ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಆ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಈಗ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರ ಯಾರನ್ನೂ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ವಂಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದು ನಿತ್ಯಸತ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಆಗತಕ್ಕದೆ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷದಿಂದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಗುತ್ತೇದಾರರು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಳಿಸಿಹಾಕಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಚೂರಿ, ಕತ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಖಾಸಗಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಆದನಂತರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜನರು ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರಬಹುದು. ಯಾವರೀತಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕರುಣಾಜನಕ ಕತೆ ಇದೆ. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ದಿವಸ ಚುನಾವಣೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಘೋಷಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನರು ಅಕ್ಕಿ, ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಹೋದರೆ ನೀವು ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ ಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ನಿಮಗೆ ರೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಾದ್ದು ನಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಡೆಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆಯೇ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಯಿತು. ನೀವು ನಮ್ಮ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾರ ಕಡೆ ಹೋದರೂ ಅವರನ್ನು ಬಡಿದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಡೆಯಿತು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಹರಿಜನ ಮಿನುಗಾರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡುವಂತಾದ್ದು ನಡೆಯಿತು. ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ನಾನು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ೬೨೨ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ೬೩೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಎರಡು ಸಾರಿ ಸೋತು ಮೂರನೇ ಬಾರಿಗೆ ಗೆದ್ದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ವಿವರವಾಗಿ ಈ ಕೆನ್ನೆ ನಿಂದ ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ೮೨-೮೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ೧೮ ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಹೊಸ

ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ನೀವೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರೋ, ಅಥವಾ ಕೌಡೋಸ್ಕಿ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲವನ್ನು ತಾವು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೆ ೩೫೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಏನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಏನೇನು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೀವು ಇದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಮನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ೩೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಮನೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರಿಂದ ೨೦೦ ಅಂಗುಲ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ನೀವು ಕೇವಲ ೩೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಾಸಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ನಮಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಸಿಕ್ಕಿ ದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಸುಗ್ಗಿ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬಿತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಲವಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಲವಿ ಪ್ರೈಸನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಸಪ್ಲೈಮೆಂಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ತಾವು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ, ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾನ್ ಆನ್ ಮೂವಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾ. ಅದರೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾನ್ ಆನ್ ಮೂವಿಂಗ್ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬತ್ತ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೨೭೫೦ ರೂ. ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಡಳಿತ ಇಲ್ಲದೆ ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹ ಹೆಚ್ಚು ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೆಂಟೆಡ್ ಡ್ಯಾಂಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೨೭೫೦ ರೂ. ಏನು ಸೀಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಂತಿದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಕಡೆ ಕೂಡ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೆಂಟೆಡ್ ಡ್ಯಾಂಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಕೂಡ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ೨೭೫೦ ಅಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ವೆಂಟೆಡ್ ಡ್ಯಾಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಡಳಿತ ನಿವಾರಿಸಿ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತುರ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಲಾಕ್ಸೇಷನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಧರಬನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಶರಾಬು ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಸರಕಾರೀ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ದುರುದ್ದಾ ಅದೇ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಬಾಟಲಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಸ್ಕೆಟ್‌ರೂ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅಕ್ಕಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ತಾವು ಈ ವಿಸ್ಕೆಟ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿದಾರರು ಹರಾಜು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೇ ಈ ವಿಸ್ಕೆಟ್ಸ್ ಲಾಭವಿನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾಕೋಡಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಯಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿವೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂಥಂಥವರೋ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಹುಶಃ ಮರೆತಿರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಬ್ಬ ಕ್ಷನ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದ. ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೇ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆತನ ಪರ್ಟಿ ನ ಕಾಲರ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಮರು ವಸೂಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ತಮಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಕ್ರಮ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗಿರುವುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಟ್ ಅಸೈಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿ ರಿಮಾಂಡ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಂದು ಎಕರೆ, ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ೨೦ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಳಿದ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಡಿಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಅಪರೇಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ೫-೬ ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಿ, ಯಾವ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅಂಥವರು ೧ ರೂ. ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಸ್ವಾಂಪನ್ನು ಹಟ್ಟಿ ಆರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ೧೫ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಮಾರಾಟ, ಪರಭಾರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗದೆ ಕೇವಲ ಆ ಹಕ್ಕಿನ ಹಕ್ಕುಪತ್ರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನೀವು ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದ ೭೦ ಜನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಉಳಿದ ೩೦ ಜನಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿರದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ೧೦೦ ಜನ ಅಮೇರಿ ಕನ್ನರಲ್ಲಿ ೪ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಫುಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೧೮ ಜನರು ಇದ್ದರು. ಈವತ್ತು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ೧೪ ಜನರನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ೪ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಹಿಡುವಳಿ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಇಂಥವರು ಈ ಭೂಮಿಯ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ It may be virtually tying them with the poverty. ಅವರು ಗಳನ್ನು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ:ದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅವರ ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತರುವಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಫುನ: ತಂದು ಈಗಿಂದೀಗಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಇರು

ವಂತ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತ, ೨ ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೈತನಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಒಡತನವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದಂತಿತ್ತು. ಉಳಿದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಬಾಂಡ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವಂತೆ ಇತ್ತು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಇಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಚಿನ್ನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈವತ್ತು ಆ ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾದ ವಿವರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿದಂತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ವಾಸ್ತವಾರ್ಥದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ತೊಡಕಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ೧೯೬೪ರ ೯೫ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಎಂದು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕೃಷಿ ಯೇತರ ಭೂಮಿಗೆ ತೊಡಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ೧-೨-೩-೪-೫ ಎನ್ನುವ ಉಪ ವಿಧಿಗಳು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಯು ವಿಶ್ವೇರ್ಣದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಇರಬಹುದು, ಕೆಂಪು ಕಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಮರಳಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಆ ಎಲ್ಲ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯು ಸಹ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಎಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು, ಶಿಲಾಕಲ್ಲು ಜಾಗಕ್ಕೂ ಸೆಕ್ಷನ್ ೯೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೇವಲ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ. ಈ ಭೂಮಿ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಸೆಕ್ಷನ್ ೯೫ರ ಪ್ರಕಾರ-ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಉಳಿದ ಭೂಮಿಯು ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. Sheer harassment and high-handedness and to escape from it one is forced to run behind corrupt officers. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ತೊಡಕನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. Prevention of Fragmentation and Consolidation of Land Act, ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನು ಬಂದಿತು. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಡ್ಯುಲ್ಯಾಂಡ್ ಒಂದು ಎಕರೆ ಮೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ೨೫ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ೩೭೫ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಬಡ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ದಾಖಲೆ ೫-೧೦ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಫುಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ೫ ಸೆಂಟ್ಸ್ ೧೦ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮ್ ಪ್ರಕಾರ ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ಪರಾಹಿ ಯೋಜನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿದಿಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪರಾಹಿ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆ. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರ್ಮಲ್‌ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇರುವುದು. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಥರ್ಮಲ್‌ಪ್ಲಾಂಟ್ ೧೧೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇವತ್ತು ಬರಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತೆ ಅದಷ್ಟು ತೀರ್ಪವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಧನವಾಗದಂತೆ ಪುನಃ ಚೇತನಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಉಲ್ಲೇಖನವಿಲ್ಲ.

ಈವತ್ತು ಜನ ನೋಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಗನೆ ನೀರಾವರಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು. ತರ್ಮಲ್ ಪರಾ ಪಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿದೇಶದಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುವಂಥ ನೀರಿನ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುವಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಉಲ್ಲೇಖನ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಸೂದೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಏನಿದೆಯೆಂದು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಜನತೆ ಬಹಳ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಸ್ತಕಕಾರನ ಉಲ್ಲೇಖನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇ.ಎಫ್. ಶೂಮೇಕರ್ ಪದವೀಧರರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ಪದವೀಧರರ ಬಗ್ಗೆ ವಿದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ, ಭಾರತದ ಪದವೀಧರರು ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲ, ಗ್ರಾಮ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮದ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಿದ್ದರೂ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ನ ಸಿಂಬಲ್. ಪದವಿ ಪಡೆದು ಬೀದಿಗೆ ಇಳಿಯುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪದವಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕು. ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಜನರು ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ತಿನಲಿಕ್ಕೆ, ಉಡಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಸತಿಗೆ ಈ ಮೂರೂ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಜನ ಸಮುದಾಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿ ಇರಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮೀನಿನ ಊಟ ಮಾಡಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆತನು ಮೀನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಅವನು ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ತಾನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇರೆ ವೈರಿಗಳಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೇಶ ಬೇರೆ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆದರಿಕೆ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು It is the fear of faulty training programme in our institutions. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ದೊರಕುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾಲಮೇಲೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಬಾಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಮೂರನೆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಮೆಕ್ಸಿಕೋ, ಜಪಾನ್, ಭಾರತ ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಮೂರನೆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಅದೇ ಪರ್ಡೆ-ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಭಾರತ ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುವರು ತಪ್ಪಬೇಕಾದರೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಪಿ.ಯು.ಸಿ.ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದರ ನಂತರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಏನಿದೆ, ಅದು ಉದ್ಯೋಗ ಮೂಲದ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲವಾದರೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೇವಲ

ಬರೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಹೋದರೆ ಸಕ್ಕರೆ, ಸಿಮೆಂಟ್, ಕಾಗದ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪದ್ಧತಿ ಮೊದಲು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತುಂಬಬೇಕು. ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳು ಕೇವಲ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತಾಗಲು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸ್ವಯಂ ಮತ್ತು ಒಂದು ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು. ಇದು ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೂ ಹರಿದು ಬರಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಂತಹ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಒಂದಿನ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನೇ ಈ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಂದರೆ ಈಗಿನ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮೊದಲು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದುರ್ಬೀನ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಈಗಲೂ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಾವು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಏನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ದಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ಆವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಲಹೆಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಸಹ ಹರಿಯಲಿ ಎಂದು. ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಮೇಲಿನವರು ಒಂದು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿ ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು? ಮೇಲಿನವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಿಂಡಿತ್ತವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕೆಳಗಿನವರಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದು ಜನತೆಯ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕುತೂಹಲದಂತೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅದು ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಡಿಯರಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆದಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟ ಮಾಡನಾದಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ (ಭಾರತಿ ನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗದಾರದಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಜನಪರಿ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನಡೆದ ನಂತರ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಲು ಈ ಮೊದಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರಣವೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಶಾಸನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಣವೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಸಹ ದಿಢೀರ್ ಚುನಾವಣೆ ಮಾತ್ರ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲೇ ಘೋಷಣೆಯಾಯಿತು.

(ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಈ ರೀತಿ ದಿಢೀರ್ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿ ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಮೊದಲು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ವಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜನರು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವಂತಹ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಈಗ ಪುನಃ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ

ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಸಿ.ಪಿ.ಐ. ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಸಿ.ಪಿ.ಎಂ. ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಲೀ ಜನರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸ್ಥಿರ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕು, ಮೊದಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಪಕ್ಷಗಳವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಎಲ್ಲರೂ ಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮೋಸ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೋಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ನಿಮಗೆ ಆ ಅನುಮಾನ ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿ ಅವರು ಕಾಯವಾಚಮನಸಾ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಸಹ ತಾವು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಆ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ಅನುಮಾನ ನನಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಮೊದಲು ಹರಿಯಾಣದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಿದ ಇಂಕ್ ಡ್ರೈ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೂ ಇಹ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಸಹ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖಾಂತರ ಮುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವೂ ಸಹ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭಾವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ, ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅವರು ನಡೆಸುವಂತಹ ಪಿತೂರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮೊದಲು ಲೋಕನಾಯಕರಾಂಧ್ರ ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆಲ್ ಆರ್ಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು. ಅನೀಯತೆವಾದಂಥ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಇಂತಹ ಇಲ್ಲಿಗೆಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದವರು ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿ ಏನಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರೆಸ ಬಾರದೆಂದು ಬುದ್ಧಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರ ಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸಿ ಅಂಟಿಸಬಾರದೆಂದು, ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಸಹ “A historic visit of the Prime Minister to Vidhana Soudha” ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇದೇ ಪಕ್ಷದವರು ಅಂಟಿಸಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಅಂಟಿಸಿದ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಅವರು ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಸರ್ವಿಶಿಸೇಟ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು.

೨-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು, ಅದೇ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಜನರು ಏತಕ್ಕೆ ಉರುಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಸಮಯ ಕೂಡ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನರು ಕ್ರಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಉರುಳಿಸಿದರು. ಅದೇ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಸುಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಜನರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ಪಕ್ಷ ಸತ್ತುಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಆಳುವ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ಇಂದಿರಾ ಪಕ್ಷ ಚೂರಿ, ಚಾಕುಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವೈಖರಿ ಏನಿತ್ತು ಆ ಬಂದು ವೈಖರಿಗೆ ಜನರು ಬೇಸತ್ತು ನಮಗೆ ಇಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಡವೆಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಾಕು ಚೂರಿಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೇಡ, ಆ ಬಂದು ಕೆಲವು ಬೇಡವೆಂದು ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಆರೋಪಿತನ ನಡೆಯುವಾಗ ಮೊಗಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಚಾಕು ಚೂರಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಯುವಕ ಮುಖಂಡರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ಕೂಡ ಕೇಳತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಳುವ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಗಾಗಲೀ ಅಂತಹ ಯಾವ ಯುವಕ ಮುಖಂಡರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕುರ್ಚಿಗಳಿಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಇವೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್:—ಕುರ್ಚಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಖಾಲಿ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳಲೇನು? ಕುರ್ಚಿಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಮೊಗಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೀ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ಏನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುರ್ಚಿಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್:—ನಿಮ್ಮ ಯಾವಕ ಮುಖಂಡರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಫಿ ಟೀ ತಿಂಡಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಹೋಟೆಲ್ ಬಲಂಪಸ್ ಮುಂತಾದ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡದೇ ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಾಡಿದ ಜರ್ಜರದ ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥಗಳು ಪುಕ್ಕಟೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸುಮ್ಮನೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇಡೀ ದಿವಸ ಟೀ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಸಿಮೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನೀವು ಆಗ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ದೋರಮೇಲೆ ಆವರ ಮಗ ಎಂ. ಪಿ. ಬಂದರು. ಅವರು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಏಷಿಯನ್ ಗೇಮ್ಸ್ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಗಿವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಮಯವನ್ನು ತಾವು ೧೮ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿ ಬಹಳ ಮುಪ್ಪುರವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ನಮಗೆ ಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದರು. ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಗಿ ಸ್ಪೋರ್ ಹೋಟೆಲ್ ಅದು ಇದು ಎಂದು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದುಂದುವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಂತಹ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನತೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೇನಿಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಬೇಕು, ಭಾರತವಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲ ರಾಜ್ಯವಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನಾವೇ ಆಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋದರು ಎನ್ನುವುದು ಸಿಮೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿ ನಿಗ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆಯಿತು, ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಗ ಎಂ. ಪಿ. ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಾಯಿತು. ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಆರೋಪ ಹೇಳಿದಾಗ ಗಲಾಟೆ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ಸಾಬು ಈಗ ನಿಲ್ಲಿಸಲೆತಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಸುಯಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಬಹಳ ಗರ್ವದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಪರವಾಗಿ ಮತ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿ ಮತ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮತ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅವಮಾನವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಆದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿರುವ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಮತ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಮತ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದೂ ಆಗಿರುವುದಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದು ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ವತ್ತೇನೋ? ಅವರೇನು ಗುತ್ತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೆ? ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಇವರೇನು ಇಟ್ಟು

ಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅವನ್ನು ಜನಗಳು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಜನರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಜನರೇ ಕಾರಣ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಜನರೇ ಕಾರಣರು ಆದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಕೈಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಹಾರ್ಸ್ಟೇಡ್‌ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗವೂ ಒಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ. ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಕಲ್ ಟೇಂಜಸ್‌ನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ೮ ಸಾವಿರ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಣೆ ಇದೆ. ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಾರು ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬರದಹಾಗೆ ತಡೆದು, ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ರಾಜ್ಯವಾದ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇರೀತಿ ೬ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಇತ್ತು ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಫೋಟೋ ಫಿಲಂಸ್ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬರುವುದು ಇತ್ತು. ಇಂತಹ ಆರೇಳು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ಇವರು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪಕ್ಷ ಸೋತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೋಪವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ೧೭ ಸೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ೧೨ ಸೀಟುಗಳು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಸೀಟುಗಳೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಪಡೆಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಯೂರಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಗೊಂಡೂರಾಯರು ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಕೈಕೊಟ್ಟರೂ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ನೌಕರರಾಗಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇವರು ಈಡೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜನಗಳೂ ಸಹ ಇವರನ್ನು ಈ ಭಾರಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಅಸತ್ಯ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಉರುಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಶೀರ್ಷಾನದಿಂದ ಜನಗಳು ಇವರನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಐ. ಎನ್. ಟಿ. ಯು. ಸಿ ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು, ಪೇಪರ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು. ಸಿಕ್ರೇಟ್ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮುಖಂಡರು ಬೇಕೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಾಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಸಂಘದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಸೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಬೇಕು. ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಸಿಪೊಂಟ್ ಫಾಕ್ಟರಿಯ ಕೆಲಸಗಾರರು ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಸುರಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ಇಲ್ಲವನ್ನು ವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್. — ಬಾಂಬೆ. ಟೆಕ್ನೊಲೊಜಿ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ. — ದಿಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ. ಬಾಂಬೆ ಸುದ್ದಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೂತರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.—ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡಿ, ಐ ಎನ್.ಟಿ.ಯು.ಸಿ.ಯವರು ಮೋಸದಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತು. ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಐ.ಎನ್.ಟಿ.ಯು.ಸಿ.ನ ಆರ್ಗನೈಸಿಂಗ್ ಸೆಕ್ಟರಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಲಾರೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತು. ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಅವರ ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ,

“You may collect as many workers as possible and do whatever is necessary to drive away those people from the scene. Our Union will bear the expenses you may incur. Please discuss and finalise.”

ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹು ಆರ್ಗನೈಸಿಂಗ್ ಸೆಕ್ಟರಿನವರು ಐ.ಎನ್.ಟಿ.ಯು.ಸಿ. ಸಲ್ಲಿ ರೌಡಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಅಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಿತ್ತು? ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಇವತ್ತು ಜನ ಅದೇ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನವರವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವರವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಾನೂ ಇದ್ದೇನೆ. ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನೀವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಗೆದ್ದು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು ಮುಂದೆ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುವಂತದ್ದು ಇದೆ. ಅದೇ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ವೋಟ್ ಅಜೆಡ್ಜೆಸರವರು ನೂತನ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು. ನನ್ನ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂತು.

ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಜನರಿಗೆ ಅಶಾಂತಿಯಾಂಟಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನತೆ ನಮಗೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಠರವರು ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಟರ್ ಮಿಡ್.ಎಂ.ಟಿ. ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಆದರೆ ತಮ್ಮ ಈ ದ್ವಿಮುಖಿ ನೀತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡು ಇವತ್ತು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಡವರ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಡವರಿಗೆ ೧೦-೧೫ ಪೈಸೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಮೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ್ರಿಗೆ ೩-೨೫ ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಸೀಮೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದ ಹೇಳಿಕರು. ಈ ರೀತಿಯ ದ್ವಿಮುಖಿ ನೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಬಿಟ್ಟೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ದ್ವಿಮುಖಿ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಡಬಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

SRI MICHAEL B. FERNANDES.—Double Standard, alight, with an evil intention. Double standard is also not an ordinary unintended manner, but with an evil purpose. ನಾವು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರು ಯಾರು ತಾನೆ ಹೋಗಿ ಕೂಗು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ,

ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್, ಗ್ಯಾಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ರಾಣಿ ಇದ್ದಳಂತೆ. ಆಕೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಒಬ್ಬ ರಾಣಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆಡಳಿತ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ರಾಣಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಜನರು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪರದಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ "If they have no bread, let them eat cakes." ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ "If they cannot buy kerosene at the rate of Rs. 1.65 per litre, let them buy at the rate of Rs. 3.25 per liter" ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನು ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಳ್ಳು ತಕ್ಕಂತಹ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಬೆಲೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ೧೮ನೇ ಮೈಸೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಲ್ಲ ಬಡವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಯನ್ನು ತಾವು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪೇ ?

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೇವಲ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಸುಮಾರು ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳು ಏನೇನೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಆರು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಆಲದ ಮರದ ಪೂರ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಂಬೆ ರೆಂಬೆಗಳು ಊರಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆ ಆಲದ ಮರದಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮರಗಳು ಕೂಡ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಮ್ಮನಕಟ್ಟು.— ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ದಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು ೨೫ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.— ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಆಲದ ಮರವನ್ನು ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತಾಕಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಒಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಚಾಕು ಮತ್ತು ಚೂರಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಾದರೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಈಡೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಜನ ಆಗಲೇ ರೋಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ೩೦ ವರ್ಷವಲ್ಲ ೩೦ ತಿಂಗಳುಗಳೂ ಕೂಡ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಇಂದು ನೋಡಿ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯಲು ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ತರಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಪಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭಾಷಾ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವವರು

ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಭರ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವಾಲಯದ ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವರ ಸಿಲುಬೆಯ ಮೇಲೆ ಬಾವುಟವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳ ಗೋಪುರಗಳ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿಯ ಬಾವುಟಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ನಮ್ಮವರ ಮೇಲೆ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ದಾಖಲೆ ಬೇಕು. ಆ ದಾಖಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಏನು ದಾಖಲೆ ಇದೆಯೆಂದು. ಆಗ ನಾನು ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಿಂಕ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ತಜ್ಞ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ತಜ್ಞ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಬೈಪಾಸ್ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಾಭವಾಯಿತೆಂದಾಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಚಿಪ್ಪೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ — ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ನಿನ್ನ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಇವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಬೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆಯೆಂದರೆ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದಾಗ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಯಾಗಿ ಓದಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೈಬೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ತೊಂದರೆ ಬಂದರೆ ನೀವು ವ್ಯಥೆ ಪಡುತ್ತೀರೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಐದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ದೇಳಿದೆ. ನಿನ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಏನೋ ತೊಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು.

ಶ್ರೀ ಮೈಬೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಅಪಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ರಾಜಾಜಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿರೇಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿಯವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಆಳವಾಗಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಷ್ಟೇ ಕಳೆದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೋ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ, ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲು ಹೋದರೇ ಏನಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಸಲಹೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬರೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದೆ. ಈಗ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ಹೋಗಿದೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಪುನಃ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ನಮಗೆ ಏಕೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತೇನು ? ದಯವಿಟ್ಟು ಪಿತ್ತೂರಿ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮಾತನಾಡುವುದು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು. ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಇದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತೇವೆ....

ಶ್ರೀ ಮೈಬೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.—ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅವರು ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸೆರಗನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ತಮ್ಮ ಸೆರಗನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗ ಅವರು ಎಲ್ಲರ ಬಳಿ ಒಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಹೀಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅನುಚಿತ. ಅವರಿಗೆ ಚರಿತ್ರೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಏನಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದ ಮೇಲೂ ಅವರು....

SRI K. H. RANGANATH.—Will the hon'ble member yield for minute ?

SRI M.S. KRISHNAN —No. I am not prepared to yield.

SRI K.H. RANGANATH.—Sir.....

MR. CHAIRMAN.—He has not yielded.

SRI K. H. RANGANATH.—Was he not a party for the alliance ? ನಾವು ಅವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ೧೯೭೨ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಅದು ನಮ್ಮ

ಪಕ್ಷದೊಡನೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆ ? ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಅವರು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ರಾಜಕಾರಣಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಪಕ್ಷ ಗೆದ್ದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಇವತ್ತು ಅದೇ ಗತಿ ಇಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರು ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎದ್ದು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಇದೆಯೋ ಏನೋ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಏನೆಂದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿ ಪಕ್ಷದೊಡನೆ ಸೇರಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ದುರಾಡಳಿತ, ಅನೀತಿಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರು ಮತ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಜನತಾಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಬಂದಂಥವರು. ಆದರೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ್ದು ವಾಮಪಂಥೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಾಮಪಂಥೀಯದ್ದೇನು ? ಏಡಪಕ್ಷದ ಯಾರಾರೂ ಸೇರಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ಲೆಫ್ಟಿಸ್ಟ್ ಏಡಿಯಾಸಾದವರು ಯಾರಾರೂ ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಸದಸ್ಯರಾದ ರಂಗನಾಥರವರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನನ್ನ ಕಾಲವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನನಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇಂತಹವರಿಂದಲೇ ವಿಷಯ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತ್ಯಾತೀತವಾಗಿ ಪರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮದಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ನಾವು ಬರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚ ಆ ರೀತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಿರಾಶೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು, ಅಧಿಕಾರ ಲಾಲಸೆ ಇರುವವರು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಯಾರಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾ? ಅವರು ಮತ ನೀಡಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನತಾಪಕ್ಷ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ, ಸಿಪಿಐ ಮತ್ತು ಸಿಪಿಎಂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಪಕ್ಷಗಳೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡುವುದಕ್ಕೆ, ಏನಾದರೂ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಚಿತ್ರ ಇದೆಯೇ?

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಬರೀ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಇದು ಬರೀ ಭರವಸೆಗಳ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಗುಂಡುಗಳಿಂದ ಜನಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿದಂತಹ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೇನೂ ಅಧಿಕಾರದ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥರವರಿಗೆ ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರದ ಆಸೆ ಇದೆ. ಅವರು ಆ ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರದ ಆಸೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಿಜ, ನಮ್ಮದು ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಇದೆ. ನಾವು ಕೆಲವು ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನನಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ಗಾಡ ನೆನೆಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, “ನೆಲಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಒಲ್ಲೆ ಅಂದರೆ—ಇಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ಒಲ್ಲೆ” ಅಂದ ಹಾಗೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನವರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡೇ ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಯಾಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಆಗ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ನೀವು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ತಿರ್ಮಾನ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು. ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಏಕೆ ಕಣಕುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವೂ ಅಥವಾ ಜನತಾ-ಕ್ರಾಂತಿ ರಂಗದ ಒಕ್ಕೊಟ್ಟಿದ ಸರ್ಕಾರವೂ ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೇ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಜನಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಜನಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಸೂಚ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೂರನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ

ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ”.

ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗಿಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ, ಏಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಶಹಭಾಷೆಗಿರಿ ಕೊಡಬೇಕು ? ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕು ? ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ? ಪ್ರಗತಿ ಆಗದಿದ್ದು ದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ೩-೪ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಒಂದು, ಮತ್ತೊಂದು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇನ್ನೊಂದು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ವರದಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ೨ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಶಹಭಾಷೆ ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ನಾವು ಒಂದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಜುಲೈ ೩೧ರ ೧೯೮೨ ರಂದು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿದೆ ಅಂತ ಒಂದು. ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ? ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರರಾವೆ ಬೇಡವೇ ? ಅದು ಈ ಮೂರು ವರದಿಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

“The Committee are surprised that no thought had been bestowed in the matter all these years and several crores had been spent on digging canals extensively without planning and without regard to the progress of other works there has been inordinate delay in the execution of important major works in the earlier reaches.”

“The Committee observe that the Chief Engineers and the officers at Government level have failed to bestow adequate attention to this matter. They have allowed the field officers to proceed with the work, even though the revised estimate was not administratively approved and technically sanctioned. This amounts to dereliction of duty and shirking of responsibility.”

On Narayanpur Dam, “The Committee find that the firm have failed to execute the work as per time schedule despite the grant of concessions not covered by the agreement and extension of time.” REPORT ON PWD “The Committee observe that the progress achieved is far from satisfactory as, even after 25 years of planning, only 26% of the inhabited villages have been connected by all-weather roads while 43% are connected by katch roads only. More than 2000 villages are yet to be provided with any kind of road link. The Government spokesman informed the Committee that a master plan for rural roads has been drawn up by the Department etc.”

On the working of Commerce and Industries Department the Public Accounts Committee has said.

“The Committee find that before taking up execution of the project for manufacture of 10,000 tonnes of detergent soap a detailed project report in respect of the cost as well as the economics of the project (with escalated costs) was not prepared and prior approval of Government had not been obtained.”

ನಾಸು ವಿಫಲವನ್ನಾಗಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ನಾರಾಯಪುರ ಡ್ಯಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಾಸು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Unsatisfactory ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ satisfactory ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಸಹ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ. ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾನೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾರೂ ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಇವರೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂದರೆ, Messrs. Basavalingappa, Bedge, Damodar Mulki, Gangadharan, Kakkilaya, Mahajan Shetty, Naik, M. C. Ninaiiah, Ramesh Kumar, Shafi Ahmed, Umakanth Borker, Abdul Nazir Sab, Y. S. Patil and M. C. Perumal. ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಿತಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಸಹಜಾಸಂಗಿರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನನಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಪಾಪವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದೊಂದು ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಬರೀ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿತ್ತು. ಭರವಸೆಗಳು ಅಂದರೆ ಬಹಳ ಕೀಳುಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ವಿಷಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾವರವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ವಿಷಯ ಏನು ಅಂದರೆ; ದೇಶಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಷಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆವರು ಒಪ್ಪಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಷಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಧನ್ಯವಾದದ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್.—ಧನ್ಯವಾದದ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅದು ಆದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಅದೇ ನೆಂದರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೆಹಲಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾಗ, ಇವರಿಗೆ ಚೀಮಾರಿ ಹಾಕಿದರು. ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಈ ತರಹ ಸದನಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ತಂದಿದ್ದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಅದು. ನಮಗೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಅದೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೂ ಅವಮಾನವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದುವುದು ಎಂದರೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆ. ನಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮಸಿಂಗರವರಿಗೆ ನವೆಂಬರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ, ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವ ನವೆಂಬರ್ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಡು ಇದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ, 'ಕೂ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್' ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಇವರು ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳು

ತ್ತಿದ್ದರು. ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ಬಂದರೆ ನವೆಂಬರ್ ಎಂದು ಹೇಳುವರು, ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಮುಂದಿನ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುವರೆ ಎನಾ ಚುನಾವಣೆ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮುಂದಾದರೂ ಹೀಗೆ ನಡೆಯದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪುನಃಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಖಂಡಿತ ಆಗಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬೇಗನೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಿಚಾರ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಪತ್ರಿಕಾ ಹಗರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೋದ ಸಾರಿ ಏನೇನಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದು, ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಪತ್ರಿಕಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಸಾರಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕುತ್ತಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪುಠರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಈಗ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು? ಅವರೇನಾದರೂ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡವರೇ? ಹೋದ ಸಾರಿ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿ ಎಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಯಾರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಶಯಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಜನರೂ ಸಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ತಾವು ಡೀಟೇಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅದರ ಡೀಟೇಲ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆತನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅದೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಬರುತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಜನತೆಯ ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂಸಾಚಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ.ಬಿ. ಚೆಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ ಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಸಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಸಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಹಾಗಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಾಗ ರಬ್ಬರ್ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಅವರು 'ಚಿಂತನಾ ಚಲಂಪ' ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ದಿರವರ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಯಾರು ದೇರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಹೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರೇ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅವರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಟೈಂಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಏನು ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಓದಬಹುದುಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“Far from underlining her determination to impart new vigour to the administration the Prime Minister's decision to set up a panel of five economists to advise the government on economic policy only highlights her failure to make any worthwhile policy changes in the last three years. Only two years ago, Mrs. Gandhi had set up another such high level body, the Economic Administration Reforms Commission, under no less distinguished and pragmatic a chairman than Dr. L.K. Jha. The commission has done yeoman service and submitted at last count no less than 16 reports to the government. But the results of these reports have been precisely zero. Behind the Jha commission can be seen the ghosts of dozens of commissions and high-level study groups all of which has expatiated at length on the evils of the present economic system and framed remedies at some length. But these too are gathering dust on forgotten shelves in the cavernous bureaucracy. Behind this complete inaction lies a profound lack of political will. The government has not in the past suffered, and does not suffer today from a lack of advice. What it does not have is the resolve to accept it.”

ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ವಿಲ್ ಎಂದು ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಟೈಂಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರೇ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಪ್ಯಾನೆಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ 'ಚಿಂತನಾ ಚಿಲುಮೆ' ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಯಾರ ಪರವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಇದೆಯೇ, ಬಂಡವಾಳದಾರರ ಪರವಾಗಿದೆಯೇ, ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಪರವಾಗಿ ಇದೆಯೇ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರವಾಗಿದೆಯೇ ಬಡವರ ಪರವಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಚಿಂತನಾ ಚಿಲುಮೆ ಬಡವರ ಪರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಪರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ದರ್ಬಾರವರ್ಗದವರ ಪರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಖಂಡಿತಾ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರತಿಭಾವಂತರ ಪರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಶ್ರೀಮಂತರ ಪರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇದು ಆ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪರವಾಗಿ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತರ ಪರವಾಗಿ ಆಗದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅಂಥಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಚಿಂತನಾ ಚಿಲುಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವುದೋ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಸೂಪರ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದುಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಾಗದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ

ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಆಗ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣವಾಗಿ ರೈತ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರು. ಹಿಂಬಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು, ಗಿರ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿ ಆ ಮೇಲೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕೊನೆಗೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೈತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಶ್ರೀಮಂತರ ಪರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್ ಒಂದು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನದೂ ಒಂದು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರುದ್ರಪ್ಪನವರೊಬ್ಬರನ್ನೇ ರೈತ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನೂ ಸಹ ಕರೆಸಿ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಎರಡನೆಯದು, ರೈತರು ಘೋಷಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಘೋಷಣೆಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರ ಪರವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಬಡ ರೈತರ ಪರವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ವೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸ ಬೇಕು. ಬಿಡಿವಿ ವಂತಾಡುವುಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಲಿ, ಆ ಹಾವನ್ನು ರೈತರಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಬೇಕು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ನೀರು ಬೇಕು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ವಿರೋಧಭಾಸವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದು ಸರಿಯಾದ ತಂತ್ರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಘೋಷಣೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ವಾಸ್ತವಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಜನಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಜನಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮೇ ದಿನವನ್ನು ರಜಾ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು, ಆದರೆ ಇದು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಮೇ ದಿನವನ್ನು ರಜಾವನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜನಪರಿ ಐದನೆಯ ತಾರೀಖು ರಜೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ದಿನದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮಾಲೀಕರ ಕಿವಿಯನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಆ ದಿನದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಿಡಿಸುವಾಗಿಯೂ ಅತಾದಾಯಕವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನೆನಪಿಗೊಂಡರೆ ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಆರಿತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಮಾತು, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು ತಕರಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ, ಮಸೂದೆಗೆ ಆರ್ಟಿಕಲೆಸ್ ತಂದಿರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರೂ ಸಹ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಇವತ್ತು ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ ಗೆ ೧೦ ಪೈಸೆಯಾಗಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಡುವಂಥ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲು ತಾವು ರೈತರು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನೀವೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಡಿಪೋಲಿಟೋಗಳ ಮೂಲಕ, ವಿತರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆಗೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದರೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ದವರನ್ನು ಮೊದಲು ತಾವು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಪ್ಪು ಹಣ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ತೆಗೆದರೆ ಬೆಲೆಗಳು ತಾನಾಗಿಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು, ಅವರು ಮಾಡಬೇಕು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಅನೀತಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಜನ ವಿರೋಧಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಅವರು ಅನುಸರಿಸಿ ಇಂದು ಸೋಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ, ಅಸ್ಸಾಂ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಉರುಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಜನ ವಿರೋಧಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಿದ್ಧರಾದ್ದು ಇವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಎನ್.ಟಿ.ಆರ್. ಅವರ ಪಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಂಟಿರಂಗ ಪಕ್ಷಗಳು ಉದಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೀಜನಲ್ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಸಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ಲೋಬಲೈಸ್ಡ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟೀಸ್ ಆದ ಹಾಗೆ ಆಗಿವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಹಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಗಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಯಾರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವುದ ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಾಗನಗೌಡ (ಕುರುಗೋಡು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಮಾಡಿದ ತರಂಪಾಯ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ-ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯ

† ಈ ಚಿನ್ನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರ ವಿಜಯನಗರ ಸ್ಪೀಲ್ ಪ್ರಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾಡಿತ್ತು, ಈಗ ನಾವು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿ ವಿಜಯನಗರ ಸ್ಪೀಲ್ ಪ್ರಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚರ್ಚಾವನ್ನೂ ಸಹ ಅವರು ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಳ್ಳಾರಿಯವನಾದ್ದರಿಂದ, ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜನತೆಯು ಈ ಒಂದು ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನ ಒಂದು ಯೂನಾನಿಮಸ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ರಾಜಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಹಳ ಎಮೋಷನಲ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಟೀಕೆಗೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಹಾಡುತ್ತಾ ಹಾಡುತ್ತಾ, ರಾಗ, ಅಳುತ್ತಾ ಅಳುತ್ತಾ ರೋಗ ಎಂಬುದು.

೩-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನಾವು ನಿಂತರೂ ಕುಳಿತರೂ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಾವು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅದು ನಿಮಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಕಾಪಾಲೆ ರೋಗದ ತರಹ ಆಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಕಾಪಾಲೆ ರೋಗ ಉದ್ಯಮಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಲೋಪತಿಯಿಂದ ಸಹ ಅದು ಕ್ಯೂರ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪಕ್ಷ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಡೆಲ್ಲಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮಗೆ ೩೪ ಪರ್ಸೆಂಟಿನಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಹಕಾರ ದಿಂದ ನಿವೃತ್ತ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಿಮಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಬೆಳ್ಳಿಯಾದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಎ ಗೆ ಒಂದು ಸೀಟು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಏನಾಗಿತ್ತು ? ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೀಟು ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಂದಿದೆ.

ಬಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಜನ ಬೆಂಬಲ ಕಡಿವೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸೇರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ರಂಗದ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು 'ಕಚಡಿ ಸರ್ಕಾರ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನೀವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ತರಹದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ನೆನಪು

ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸ್ನೇಹಿತರ ಬಗ್ಗೆ, ಸಿ.ಪಿ.ಐ ಸ್ನೇಹಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಯವರೂ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ಅನಂತರ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಈ ಸಿ.ಪಿ.ಐ ಸ್ನೇಹಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರಪಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪಕ್ಷಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಸಂಭದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬಲ್ಲೀರಿ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎಲೆಕ್ಷಿಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಜಾರ್ಜಿಸ್ತನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ೬೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಚರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೇವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತನಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅಗ್ನಿಶಕ್ತಿ ರಲ್ಸ್ ಇನ್‌ಕ್ರೇಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಲಾಭವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ನೀವು ಮೊನ್ನೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದವರಿಗೆ ೧ ರೂ. ೯೦ ಪೈಸೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ೨ ರೂ. ೪೦ ಪೈಸೆ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಡಬಲ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿ ೪ ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರು ಸತ್ತರೂ ಹೋದಾಗ ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇವಲ ೯೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಸ್ಕೂಟರ್ ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರನ್ನು ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, it is such a system which they wanted to control by this urban power clubs. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು-ಇಂತಹವರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ the whole planning is going to be dominated by the urban power clubs. ಆದಕಾರಣ ಈ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಪರ್‌ಮಿಷನ್ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಹುರಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಬಹುರಿಯ ತನ್ನದೇ ಅದ ವೈಭವದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಹುರಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೪೦-೫೦ ಕೆ.ಇ.ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಹಾಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ದೊರೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು, ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇತ್ತಲ್ಲ ಎಂದು. ಹಿಂದೆ ಯಾರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ತಪ್ಪು ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು ಡಾ.ತಿಮ್ಮಯ್ಯ, ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್-ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖಾ ವರದಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸದಸ್ಯ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ನಿಮ್ಮ ಟೀಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. Though we are not afraid of any quantum of your criticisms, we are really afraid of our most unreasonable, unnecessary and unwanted criticisms.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಈ ಕವಿ ತಿರುಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಾಗವಾಡಿ.—ನನಗೆ ನಿಮ್ಮಷ್ಟೇ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ.

ಛೇರ್ಮನ್.—ಹೊಸವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಾಗವಾಡಿ.—ನಾನು ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಆ ಕವಿ ತಿರುಗಿ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು. ನಾವು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು. ನಾವು ನಿಮ್ಮಷ್ಟೇ ಪಕ್ಕದವರು ಆದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಸಹ ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಏನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

† ಶ್ರೀ ಏಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ (ಪರ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ದಿವ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಬಹುಶಃ ಅಲ್ಲದ್ದು ಸಹ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪವೊಯಿಲಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದು ಆರು ಪಕ್ಷಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ, ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರು ಪಕ್ಷಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಅವರು ಬಿಜೆಪಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸಹ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮತವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದು ಜನತೆ ಇವತ್ತು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು, ಬಿಜೆಪಿಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದವರು ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ಗೌರವಾರ್ಹರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಿದ್ಧಿ ಕೊಡಲಿ ಸಿದ್ಧಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬಂದರೂ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಮುಖವರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವಾಗ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರಣ ಮತ್ತೆ ಆದರೆ ಚುನಾವಣಾ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬದೇವೆಂದು ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪಕ್ಷ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದು ಅಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷ, ಇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಹೊಸದಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಕೈಬಿಟ್ಟಾರೆ, ನಮ್ಮದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷ ಆಗಿ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ನಮ್ಮದು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಏಕೆ ಏಕೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಬಹಳ ಬೆಚ್ಚಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದು ಕಿಚಿಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೇಳಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಯಾವಾಗ ದೋಣಿ ಮುಳುಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗಾಜಿನ ಬುನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಮತ್ತೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಮಿತ್ರರ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಗೊತ್ತಿ ಜನರನ್ನು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಬಿಡುವುದು, ಬಿಡುವುದು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು

ಕಬಳಿಸಿದೆ, ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಈಗ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಜನತೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು, ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಹುಕ್ಕೇವಾದಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿತು. ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಕಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಆಯಿತು, ಮಾಜಿ ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಬೇಕು, ಮಹಿಳೆಯರ ಮಾನಭಂಗ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಇತರೇಯವರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಆದಂಥ ಮಾನಭಂಗದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಎಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಕ್ಷಾಧಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಯಮ್ಮ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಮಾನಭಂಗವಾಯಿತು. ಅವರ ತಂದೆಯ ಕೊಲೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲವು ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಡ್ರಾಮಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕ್ಯುಬನ್‌ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೊಡೆದರು, ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಈಗ ಮಾನಭಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾನಭಂಗವಾದರೆ ಜನತೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ೨ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನಭಂಗವಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅನೇಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪ್ರಭಾವಪೂರಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚಾಕು ಚೂರಿಗಳಿಂದ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಐಟಿಐ, ಮೈಕೊ, ಸೋಪ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಚರಿ, ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ. ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಕು, ಚೂರಿಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರ ಎದುರಿಗೇ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಜನ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರು ಆಗ ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಜನತಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ರಾಜಕೀಯ ವನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ; ಐದಿಯಾಲಾಜಿಕಲ್ ಬ್ಯಾಟಲ್ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಐದಿಯಾಲಾಜಿಕಲ್ ಬ್ಯಾಟಲ್ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಚಾಕು ಚೂರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು, ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ತರವಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬೇಕು, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ್ಧತಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಏಕೆಂದರೆ, ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಹೊರಗಡೆ ಅಚ್ಚಾಗಬಾರದು, ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಹೊರಗಡೆ ಅಚ್ಚಾಗಬಾರದು, ದಸ್ತಗಿರಿ ಅದನ್ನು ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ನೋವು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನೀವು ಚಕಾರ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿರೋಧಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಗಾರರು, ನೆಹರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು, ಗಾಂಧೀಜಿ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು, ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಾಗಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನತಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಕಾಳಜಿ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರಾ ಕಾನನ್‌ಸಿಟ್ರೀಷನ್‌ಲ್ ಅಧಿಕಾರದ ವರೆಗೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಗ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಫೈಲ್‌ಗಳು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಈಗ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಾಂತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದರು ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಏರ್‌ಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆಶೋಕ ಹೋಟೆಲ್‌ವರೆಗೆ ಹೋಗಲು ಆರೋಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಅದು ಯಾರ ದುಡ್ಡು, ಜನತೆಯ ದುಡ್ಡು ಲೋಪವಾಗಬಾರದು, ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗ ಬಾರದು ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಆಗ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಆದುದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಂದು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆ ಅವರ ಭಾಷಣದಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಹೊದ್ದ ಗೊಂದಲವೇ ಆಗಿದೆ. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸತ್ತರು. ಕನ್ನಡದವನ್ನು ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಲೆಯಾಳಿ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮತ್ತಿತರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾಡತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ಮಾತು ಭಾಷೆಯ ಬಿಡುತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡವೇ ಅತಿಶಯ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಫೈರಿಂಗ್ ನಿಗ್ರಹ ತಾಣವು ಎಂದು ಕಾಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲುವಾಗಿ “ಆಲೋಚನಾ ಬ್ಯಾಂಕ್” ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಭಾಂತರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಜೋಗ್ಗೂರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ ? ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಥವರನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಮತ್ತು ಯಾರು ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಂದೆರಡು ತಪ್ಪುಗಳು ಬಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು, ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಸೈಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಎಲ್ಲಾ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಫೆಡರಲ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್‌ನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸಹಾ ಬಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದೀರಘಬೋಯ್ಲಿ.—ಈಗ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಸೈಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನೋರಾಜ್ಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಅರ್ಧ ಸಚಿವನಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನೋರಾಜ್ಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಪಾದ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೋಮರಾಯಯ್ಯ ರಾವ್.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೈಸರ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತ ಸಂಘದವರನ್ನು ಕರೆದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಲೋಪವಾಗಿದೆ. ಉಲ್ಲೇಖ ಇನ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನಾಗಿ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ, ಮಿಕ್ಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರಿಣತಿ ತುಂಬಾ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜನತೆಯ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು

ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಕೊಂಡ ಧೈಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬರೀ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಹಕಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲಿನ ಅಭಾವವಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗವಿದೆ. ಇದಲ್ಲದಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಿದೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಸಹಕಾರದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದು, “ಯಾರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಇರದಂಥ ನವ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕನಸು ಕಂಡ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಟ್ರಸ್ಟಿಶಿಪ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದು ಮೊದಲನೆಯದು. ಅಥವಾ ಗುಡ್ಡಿಗೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಕು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಫಿಲಾಸಫಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಐಡಿಯಾಲಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷ ಇರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸೇರವರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದರು ಆದರೆ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ವಿಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಒಂದೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ “ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಮರ್ಪಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುವಂತೆ, ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಲ್ಲಿರೂ ಜನತೆಗೆ ನಿಷ್ಠೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಣ ಭಾವದಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ನೌಕರರ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಬೆಲೆಗಳು ಇಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಬೆಲೆಗಳು ಇಳಿಯಬೇಕೆಂದಾಕ್ಷಣ ಬೆಲೆಗಳು ಇಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ? ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರೌಡಕ್ಷನ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಖಾಸಗಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ಯಾರಲಲ್ ಎಕಾನಮಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವವರೆಗೂ ಬೆಲೆಗಳು ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಣ್ಣೆ ಬೆಲೆಗಳು ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಡೀಜಲ್ ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಲೇ ಇವೆ, ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ, ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆದಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಜಾತ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಅಂತರವೇನಿದೆ, ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಅಂತರವೇನಿದೆ ಆ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಾವು ಹರಿಜನರ ಗೌರವನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಮಿಸಲಾತಿಯಿಂದ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

೩-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯಬೇಕು, ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ನೆಲ ಸಿಗಬೇಕು, ಆಗ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರೋಬ್ಬರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಆ ಭಾಗ ಮುಂದುವರಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಬೇಕು. ಬರೀ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಕ್ಷಣ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನೀವು ಕೆಲವೊಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಂದರೆ ಬಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ೫೦ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಏನು ಖಾಲಿ ಇನೆ ಅವು ಕೂಡಲೇ ಭರ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಸ್ವೈಚ್ಛಂದಿ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಲ್ಲ, ಆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು, ಇವತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾದುದು ಚಿಂತೆಯಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನೀವು ದಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ; ಲಂಚಕ್ಕೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಬೇಡಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ. ಜನವರಿ ೨೪ರಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವಾದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ತಿರುಪು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ, ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಡುಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಸ್ಕ್ವಾಟಿನೈಸ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಅವರ ಮೂಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಬದಲಾಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲಿ, ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ, ಅಭದ್ರತೆಯು ಭಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನರಾಯಣರಾವ್.—ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೇಳಿದಂತಹ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಪಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್ (ಭಟ್ಟರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಹಾಗೂ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೇನು ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ತಾವು ಸಮಯವನ್ನು ಸಹ ಹೊಣೆಗೊಂಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರುವುದು ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧದ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು. ಈ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧದ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡ

ಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಯಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ, ಜನರು ಅದನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸದವರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ, ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ರಚನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಸಮ್ಮತಿಸದವರ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವೂ ಸಹ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿವರರಾದ ರಘುಪತಿಯವರು ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಪಕ್ಷ ಇಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ನಾನು, ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜನತಾ ಗೆಳೆಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭಜನ್‌ಲಾಲ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಜನಪರಿ ರಣೀ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಶಾಸಕಾಂಗ ಪಕ್ಷ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಆ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದೆ...

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನೀವೂ ಕೂಡ ಅಂದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಒಂದು ನಿಮಿಷ ತಾಳಿ, ನಾನು ಬಂದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಾಸಕಾಂಗ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿಕ್ಕೆ ನಿಯಮ ಬೇಡವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಾಸಕಾಂಗ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ, ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆರಿಸಿರುವ ೫೫ ಜನರೂ ಸಹಿ ಮಾಡಿ, ನಾವು ಶಾಸಕಾಂಗ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಪತ್ರ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಯಾವ ಪತ್ರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದತ್ತು ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಇಂದು ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ವರಿಗೂ ಬೇಕು. ಜನತಾದವರಿಗೂ ಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜನ ಈಗಾಗಲೇ ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆ ತರುವ ಜನ ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು? ಭಜನ್‌ಲಾಲ್ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಬೂಟಾಸಿಂಗ್ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಸಮ್ಮತಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾವು ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಬೂಟಾಸಿಂಗರು ಬಂದರೂ ಅಷ್ಟು, ಭಜನ್‌ಲಾಲ್ ಬಂದರೂ ಅಷ್ಟು, ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೂಟಾಸಿಂಗ್‌ನವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವ ಜನ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನೀವು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರು?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ನೀವು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೂ ಅಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಜನ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆ ತರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮುಂದಿನದು ಮಾತನಾಡಿ. ಮಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಎದ್ದೇ ಬಿಡತುಂಡವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಬಿ ನಿಮಿಷ ಬಿಡಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಿ.

ಈ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗ ಪಕ್ಷದವರು ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡದೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಬೇಗ ತನ್ನಿ ಇನ್ನೊಂದು, ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ವಿಚಾರ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಳವಡಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತೀರೋ ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರ ಬೇರೆ ವ್ಯವಹಾರವಾದರೂ ಆಪಾದನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸುತ್ತೀರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚುವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾದರೀಕರಣದ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನೊಂದು ಸುಂದರವಾದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ “ರಾಜಕೀಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲನ, ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತೇವೆ” ಎಂಬುದು, ರಾಜಕೀಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲನ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥ ನನಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂದರೆ ಬೇಗೆ ? ಏನು ? ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಲಂಚ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆಗಿದ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಕ್ರಾಂತಿರಂಗ ಎಲ್ಲ ನಮ್ಮದೇ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ತರದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಒಬ್ಬರು ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ದೇವರನ ಅರಸರವರ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು. ಇಂಥವರಾದ ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಕಾರಣ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂಬ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾತು ಅರ್ಥಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು, ಆಲೋಚನಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಬ ಸುಂದರವಾದ ಪದವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಥಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೇಳಿದರು, ಆಲೋಚನಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೀರಕ್ಷ ಹೊಯಿಲಿ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಹಿರಿಯರು ಸಮ್ಮತಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರನ್ನು ಕೂಟ್ಟು ಈ ಸಾಧಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮ್ಮತ ಸಾಧನಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಮರುವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಜನ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಲೋಚನಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಪಾಕಲಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿದಂಬರಪ್ಪ.— ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಭಾಷೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ, ಆದರೆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.— ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉದಾಹರಣೆ.— ಬಿ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.— ಬಹಳಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಿಡಬೇಕೆಂದು, ಅದರಾಶ ಕೊಡುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನಿಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಮೂಲನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ ಬರುತ್ತಾ ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಪಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ, ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವ ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲಿ

ದಂಡನೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ದೊರಕದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿ ತಾವೆಲ್ಲ ಇಡೀ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದೆ". ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗ ನೇಮಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಕೇವಲ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಜನ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ. ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿಬರೆದೇ ಇರುವವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಸಮಾಧಾನ ದಿಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ತರಹ ಸಮಾಧಾನ ಆದರೂ ಆಗಬಹುದು ನಾನು ಅಧಿಕಾರಧರಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಹಿಂದಿರುವ ಜನ ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವನು ನಾನು. ನಮ್ಮ ಜನ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆಕ್ಕಬೇಕು, ಅಥವಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾ ತರಿಗಾಗಲೀ, ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಲೀ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ಜನ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಸಹವಾಸ ನಾವು ಮಾಡ ಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಆಯೋಗ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮತ್ತು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ವಿಳಿಗೆಯೂ ಆಗಬಹುದು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸೂಚನೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಹಾವನೂರು ಆಯೋಗದವರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವರದಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಆಯೋಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎರಡನೇ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹಾವನೂರು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದು ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನವಾದನಂತರ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದಲೂ ರಿಟ್ ಅಪೀಲುಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದವು. ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದಂಥ ರಿಟ್ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಲೋಪ ದೋಷ ಇರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡು ತ್ತೇವೆ, ನೀವು ಆಲಾಯಿದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆಂಬ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಎರಡನೇ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟೀ ಕರಣವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಒಂದು ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹತ್ತಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವ ಜನರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಆಯೋಗ ಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜನಾಂಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾವನೂರು ಆಯೋಗದವರು ಏನೊಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದು ಎರಡು ಮಾತು ಇಲ್ಲ. ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಹಾವನೂರು ಆಯೋಗವನ್ನು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನುಭವ ಇರುವವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† SRI RAJABHAU SHANKAR RAO MANE (Belgaum).—Mr. Speaker, Sir, I come from Belgaum City and my mother tongue is Marathi. Eventhen though.....

MR. DEPUTY SPEAKER.—You can speak in English.

SRI RAJABHAU SHANKAR RAO MANE.—Under the Constitution I could have spoken in Marathi also but many of the hon. Ministers and hon. Members and also those who have come to witness the proceedings of the House may not understand my feelings if I speak in Marathi.

Sir, the Address of the Governor is not totally acceptable to me for the simple reason that it contains some false statements and also it suffers from non-mention of important. Although there are many reformatory suggestions and programmes that have been discussed or referred to in the Governor's Address, there are many things which do not appear at all.

4-00 P.M.

Reorganisation of Land Army to remove rural unemployment, Elimination of corruption, implementing recommendations of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes Commission, speeding up of the disposal of labour disputes are welcome measures and the Government should go ahead with those programmes with which it has come forward. So far as speeding up of disposal of labour disputes is concerned, it appears that the Government wants to throw the whole blame on the labour Courts. The paragraph at Page 8 runs thus.

“The present practice of various labour disputes dragging on for months together will not be allowed to continue.”

Sir, this is partly true. I am aware that whenever a judgment is given and award is passed by the Labour Court, it has got to be published in the official gazette under Section 17 of the Industrial Disputes Act. But these Awards which are sent to the Government for publication in the official gazette are kept pending with the Government for years together. The Award will be published after about a year in the official gazette and therefore my impression is that the Government is also a party to the pendency of the labour court disputes and this should be avoided by the present Government in future.

There is also an interesting policy that has been declared by the Government. On page 2 it is stated that.

“As members are aware, already announcements concerning elections to Municipal Corporations, Municipalities, Taluka Boards, Village Panchayats, Market Committees and Co-operative Institutions have been made.”

Sir, as far as Belgaum city is concerned, the last elections to the then Belgaum City Municipal Council were held in the month of January, 1969. The four years term expired in the year 1972 and the then body of which I was also a members was given one year's extension, six months each time. But thereafter since 1973 onwards there have been no elections to the Corporation of the Belgaum City. I do not know for what reasons the then Government did not hold elections to the Corporations at all. According to me, the main reason for not holding elections to the Belgaum City Corporations appears to be that if the elections were held Marathi speaking people would come to power.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—We have no such apprehension.

SR. MANE RAJABHAU SHANKAR RAO.—I know that. But I am speaking regarding the then Government. Now that the present Government has declared that elections would be held. I am really glad about it. But holding of elections require reconstitution of constituencies i.e., delimitation of wards. Wards were reconstituted but the reconstitution, when it was challenged by the public of Belgaum, was cancelled and now it appears there is no reconstitution of wards in Belgaum City. If really Government desires to hold elections to the Belgaum City Corporation in the month of June, 1983 I would like to ask the Government what steps they have taken towards reconstitution of wards of that city.

SRI LAKSHMISAGAR.—So far as Corporations are concerned, delimitation will be done in good time. Delimitation will be by way of single member constituencies and accordingly all those matters regarding preparation and holding of elections will be done in good time. There would be no let or hindrance in holding the elections as declared by the Government about it.

SRI MANE RAJABHAU SHANKAR RAO.—But the question of time is involved in it. Regarding Governor's observation that “the rights of minorities will be protected in the State” I would like to refer one Government order which was circulated in border areas. This says

“A Copy of Government Order No. DPAR 12 LML 81 dated 24-11-1982 regarding safeguards for linguistic minorities, preparation of list of arrears where linguistic minorities constitute 15% or more of the population zone data is herewith enclosed with a request to look into the matter personally and take necessary action to issue instruction to subordinate officers to publish important Government notices, rules orders, etc. in the minority language”

This order was passed in the month of November, 1982. But my experience is that minorities have not at all been given any protection. In this regard I would like to mention one incident. In the State Transport Department I came across an incident i.e. an incumbent who applied for leave in English was asked to submit his leave application in Kannada only and then only his leave would be sanctioned. There are many Departments in which Kannada is being enforced. Here also we see that many boards put on the offices of this Secretariat which were previously in English as well as in Kannada were removed and now we see only Kannada boards. If I want to go to Notice office I enter another office because I cannot read Kannada and so also many other people who visit this City which is a very attractive city in the country cannot understand Kannada, read Kannada and write Kannada. For the sake of convenience at least the boards on the offices should again be installed in English also. That is my suggestion.

In the border areas there are several institutions which are for the benefit of the people. I don't say that they are for the benefit of Marathi speaking people only. There is one institution called “Saarvajanika Vachanalaya”. It is a general public library run by a private trust. It was established, it may be noted, in the year 1848. It is an institution of more than 125 years old. This institution gets some aid from the Government. Yearly about Rs. 10,000

The institution requested the Government to enhance the aid because it is the oldest institution in Karnataka imparting education to the people by way of books. But, finally the Government informed them that the institution is having good funds, and therefore, it was not eligible to any grant at all. Why this was done? It is because this institution is practically in the hands of Marathi speaking people. Majority of readers who visit this library are Marathi speaking people. The Government has given reason for refusing the aid that the institution has sufficient funds and

while reasoning so they have taken into consideration the value of the building. While the value of the building is Rs. 70,000 the full value of the building is taken as funds belonging to the institution. I really pity the reasoning that is given by Government in refusing the aid to it. I request the present Government to continue the aid that is given to the library as before. Now, I just stated that the Governor's address does not refer to important issues. It may be noted that immediately after assuming power the Hon'ble Chief Minister made statements at least three times to the effect that there was a border dispute pending between the Karnataka State and the Maharashtra State and that he was ready to have discussions with his counterpart i.e., the Chief Minister of Maharashtra. When this was the policy of the Government given through the mouth of the Hon'ble Chief Minister. I think that it would have been in the fitness of things to have made a mention about it in the Governor Address. Strangely, the Governor has not referred to this dispute at all. At this juncture, I will refer to the Governor's Address that was the first Governor's Address to the first session of this Legislature made on 19th December 1956. The Governor went on to say our happiness on the formation of the new State cannot make us to forget that many of our brethren in Kasargod, Madakashira, South Sholapur and elsewhere are longing to join us. My Government will continue to press these minor adjustments in boundaries. And while replying to the discussion on the Governor's address the then Chief Minister Sri S. Nijalingappa and also acknowledged on the floor of this august House that there were parts which were dominantly inhabited by Marathi speaking people and certain other parts belonging to this State which were predominantly dominated by Kannada speaking people were to be transferred. But, this dispute ever since the first address on 19th December 1956 is still pending. Now, Mr. Speaker the results of the elections expressed by the people are very important. We are seeing a picture now that the Karnataka people by their wishes have changed the Government in this state. This side people are sitting on that side and that side people are sitting on this side. If really the wishes of the people have any importance in a democracy, then, it is time for us to think of the solution to the border dispute as early as possible. In Belgium city, ever since the inception of this state, elections were fought on linguistic issue and were won. Successively six times elections have been won by the Maharashtra Ekikarana Samithi candidates. This time the election was won by the Maharashtra Ekikarana Samithi candidate by a margin of more than 12,000 votes against Congress-I candidate. But, very important point to know is that in the last

elections in 1978 a very amazing and a very interesting picture was there in Belgaum city. All these parties which are now fighting for power and criticising each other joined hands and backed one independent candidate. Then Congress-I, Janata and all these parties backed one independent candidate, against the candidate sponsored by the Maharashtra Ekikarana Samithi. But, what was the fate of that candidate who joined in conspiracy and was backed by political parties against on political norms? He was defeated by 12,000 votes. Even then we see here that the dispute is kept lingering. That should not happen. My suggestion to this Government would be to come forward, respect the wishes of the people of Belgaum city and agree for immediate transfer of Belgaum city as well as other territories to Maharashtra.

There is one more point which I must touch which is in the interest of the House and that is the last point. At the very outset the Governor says in his speech that it is a happy augury that the elections were conducted in a fair and peaceful manner. This, I say is a false statement devoid of any factual support. As I have said I have come from boundary area. In boundary area if the election time is taken from the declaration of the election calendar to the date on which the names of successful candidates are published in the official Gazette then there was no peace. There was no order in the boundary area, I can say that as many as 3 advocates were assaulted by the police and the atrocity which was committed on a candidate and that candidate was none other than myself. on 26th December, 1982. I learnt that the police had entered a sub-urb of Belgaum city named as Gandhinagar and they were beating my voters mercilessly. Therefore, I have run there at about 9-30 just to see as to whether anything could be done and to see that the peace prevailed. But, then I was dragged from my car and four or five police men beat me all over my body with sticks. Not only that. I can understand that they beat a person knowing that he is a Marathi speaking person, if they are really partisan. But, what is the reason for them to break the glass of my car? This is really shameful again on the part of the police. I registered my complaint immediately with the Market Police Station. My son was also beaten and another person who accompanied me was also assaulted. All these three complaints were registered in the Market Police Station on 26-12-82. Nothing has happened on those complaints. Mr. Speaker Sir, I said just now that certain advocates were also beaten by the police. In this regard I draw your attention to resolutions passed by the Belgaum Bar Association and also passed by Lakshmeshwar Bar Association, Dharwar, condemning the police atrocities and

man-handling the advocates of Belgaum Bar. These complaints filed by these advocates and myself have gone unattended to and therefore, I take objection to the statements in the Governor's Address that the elections were held peacefully in the State. This was not so, so far as border area is concerned. Now, as the time is over, I leave certain points that are left out to my colleague Sri Astekar who is speaking tomorrow.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಶಿಕಾರಿಪುರ) — ಕನ್ಯಾಸ್ಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಹೈಲ್ಯೂವಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಳೆದ ೧೫ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಆದಳಿತ ವೈಖರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಡತನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತೇ ವಿನಃ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ, ದೀನದಲಿತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೆಲೆ ಇಲ್ಲದ ರಾಜಕಾರಣ, ಮತ್ತು ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯು ಬೇಸತ್ತು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಾದನವನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಕಾಂತರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತರುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಆದಳಿತ ವಿಫಲತೆಗೆ ಇಂದಿನ ಭ್ರಷ್ಟ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದಲಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿಂದಲಿಗೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯ ಪಕ್ಕಾಂತರ ಆಗಬಾರದು, ಯಾವ ರಾಜಕಾರಣಿಯೇ ಆಗಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಉಳಿದು ಜನತೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಕಲೆಂದು ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಸ್ವಚ್ಛ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಲೋಕಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಭ್ರಷ್ಟ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸದನವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಹೀಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ನಾವು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಣದ ಮ್ಯಾಜೋಣ ನಮಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ರಸ್ತೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಾವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮರೆತುಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ರಸ್ತೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಗಂಜಿಗೂ ಹರಿತರಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರು, ಹರಿಜನರು ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಜನತಾ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಕ್ಷಮವಾದ ನಿಲುವು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಜನರು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಇಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರು ತಾವು ಬೇಡ ಮೂಲೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಜೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಇಪ್ಪತ್ತುಸಾಲು ಗಂಟೆ ಬೆಳೆದು ಸುರಿಸಿ ಮಾಡಿರಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೂಲಿ ಕಾಸಿನಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡತಕ್ಕ ದಿಬ್ಬ ಹೆಚ್ಚಿನನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆದ ಗತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಆಗಬಹುದು. ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಲ್ವಾರು ವರ್ಷಕಾಲ ಯಾವುದೇ ಸಮಾಯವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಒಂತೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೇ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರಲೂ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ, ದೀನದಲಿತರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೂ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು

ಹಿಟಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಸಂಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಂನೆಗೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇರಲಿ. ಅವರು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬೀದಿ ದೀಪ ಇಲ್ಲ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳು ದೀಪದ ಬೆಳಕನ್ನೇ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡುವ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಖಾಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಮೊದಲ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ರೈತರ ಜೀವನ ಇವತ್ತು ಬಹಳ ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನ ಬೇಸರವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, ಅವರ ಜೊತೆ ನಾವೂ ವಲಸೆ ಬರಬಹುದು. ರೈತ ಸಾರ್ವಿಕರೇ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಅವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೆ ನಾವು ಆದ್ಯ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಕಾಳು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ? ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ಶಿಕಾರಿಪುರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಅಕ್ಕಿ, ಬೇಳೆ ಏನಾಯಿತು? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ, ಹಾಡು ಹಗಲಿನಲ್ಲೇ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಯಿತು...

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನಾನು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. “ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಕಾಳು” ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಟಿ ಯ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿದೆ. ವರದಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯವರ ಸಹಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿಯನ್ನು ಹಾಡು ಹಗಲಿನಲ್ಲೇ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹೋಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

೪-೨೦ ಪಿ. ಎಂ.

೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಬಂದಂಥ ಹಣ ಯಾವಂತಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಜಿತ್ತದಾಳುಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಅರವತ್ತೆಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಜಿತ್ತದಾಳುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ೯೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಂತಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮೂವತ್ತೈದು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ೧೫೦೦ ಜನರು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಹಣ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದರು. ಅಂದರೆ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣ ಯಾವಂತಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಆ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನತೆಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ

ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಲಕ್ಷಾಂತರರೂಪಾಯಿ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು, ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳವಾಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಯಾವುದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೈತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವಂಥ ಬಡಜನರು ಯಾರು ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಗಂಜಿಗೆ ಇಲ್ಲದಂಥ ಜನರು, ಯಾರು ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನವೆಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಹೊಟಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಳಿಗೆ-500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಇದನ್ನು ಒಂದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಡವರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡಬಾರದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇದೊಂದು ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವನು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಪಕ್ಷ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನವನ್ನು 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಬಡಜನರು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕಸ್ಯಾತ್ತಾಗಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಏನಾದರೂ ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರ ಧನವೆಂದು ಕೇವಲ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ದೆಪ್ಪಿಟಿ ಕಮಾಷನರ್‌ರವರು ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮನೆ ನಾಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರೇ ತಕ್ಷಣ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಜನತಾ ಮನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಂತೆ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು 211 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ 100ಕ್ಕೆ 11 ಜನರನ್ನೂ ಕೂಡ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 11-20 ಜನರು ಪದವೀಧರರು ಇದ್ದರೆ ಈವತ್ತಿಗೂ ಅವರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಆಲೆದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಜನರು ಒಬ್ಬ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು 211 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರನ್ನು ಊರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂತೆಯೇ ಇಟ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ ಊರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಿವಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ದೇವರಾಜ ನಗರವೆಂದು ಇನ್ನೂರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚುವಾಗ ಲಿಂಗಾಯಿತರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಹರಿಜನರು ಎಲ್ಲವರ್ಗದವರಿಗೂ ಹಂಚಿದೆವು. ಈಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಗಳ್ಳಿಯೂ 211-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡದೆ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಜನರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವಂತೆ, ಎಲ್ಲ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಮಂಚಿಸಿಕೊಂಡೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಓಟಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿದಕಡೆ ಒತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೀಚೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಂಥ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಗೆದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರಿಗೆ ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕಳೆದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು. 11 ಜನಕ್ಕೆ 11 ಜನ ಗೆದ್ದಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ

೧೫ ಜನಕ್ಕೆ ೩ ಜನರು ಕೂಡ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಇದರಿಂದಲೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ತಾವು ನಡೆಸಿದಂಥ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿಜನ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನೀವು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕಚೇರಿಗಳು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಬಿ. ಆರ್. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಶಾಸಕನಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆಫೀಸರ್ ೬ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಚಾರ್ಜ್‌ನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ೬ ಜೀಪ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾರು ಓಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜೀಪ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಉಳಿದಂಥ ಎರಡು ಜೀಪ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೇ ಗಮನ ವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೇಗೋ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೋ ಹೇಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅದರಿಂದ ನಡೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಡ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಮತ್ತೊಂದು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೮೨ ರಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಬಿಲ್ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ೬,೫೫೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ರೇಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೮೨ ರಲ್ಲಿ ೬,೦೪೦ ರೂಪಾಯಿ, ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ೫,೨೯೯ ರೂಪಾಯಿ ಒಟ್ಟು ೧೭ ಸಾವಿರದ ರೀತಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮಕ್ಷಮ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ ಕೇಳಿ ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರೋ ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೇಳುವವರು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುವವರೂ ಇಲ್ಲ, ೬ ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಜೀಪ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರೋ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಒಂದು ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಿದ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಿಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿದಿದೆ, ಇದು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಅದಂಥ ರೀತಿ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ತೆರಿಗೆಯ ಹಣ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗ ವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಜನರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಕುರ್ಚಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದರೇ ಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಜನರು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಈಕಡೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿದ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇನನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಜಿಗಿಯಬಹುದೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧದ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಧೇಯಕ ಪೊಂದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡು ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಿಗಿಯುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಇವರು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿ ಇವೊತ್ತು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಇವೊತ್ತು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಕುರ್ಚಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧದ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ತಾವೇನಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಅವರಿಗಾಗಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಪಕ್ಷದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ೧೮ ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಉಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೇ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಅಡಿಕೆ ಕೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ಮಿಕರೊಬ್ಬರು ಈ ಸಲ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂತಹವರು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ? ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸುಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈಗ ನೀವು ಈ ಕಡೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ಯಾವ ರೈತ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ಹರಿಜನ ಬಂಧುಗಳೂ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕಾರಣರಾದರೋ ಅಂತಹ ಜನರನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮರೆಯದೆ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ತಿರುಳುನಾಡಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ರೀತಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬದಲೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ಪೆಷೀಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆತಿ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ (ನಕಲೇರಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ತಾವು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇವರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ ಧಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾಶ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ವಿಕೋಪಪಕ್ಷದವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ, ಬದಲೆ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಆಳುವ

ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವೋ, ಜನತಾರಂಗದ ಸರ್ಕಾರವೋ ಅಥವಾ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಬಲವಿರಂವಂತಹ ಸರ್ಕಾರವೋ ಎಂದು ಜನರು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ಈಗಲೇ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವವರು, ಒಂದು ವೇಳೆ ೧೫೦ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಗೆದ್ದುಬಂದಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜನತೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರನ್ನು ನಾವು ತುಳಿದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ

“ ರಾಜ್ಯದ ೧೯೮೨-೮೩ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ೪೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳಾದ ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ೫೦೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ.”

ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದು ? ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆನು ? ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇವರಲ್ಲಾ ಆಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ? ಆಗ ಇವರ ಬಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಿಗಿ ಹಾಕಿತ್ತೇ ಇದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಇವರು ನಮ್ಮ ಬಾಯನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಹೆದರಿತ್ತು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ಧೈರ್ಯ ಎಂಬುದು ಇವರಿಗೆ ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊದಲು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯೊಳಗಾಗಿ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರಂತೆ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇವರು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುವವರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವುದಾಗಿ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪುರಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಸದಸ್ಯರು ಒಂದೇ ವಾರ್ಡಿನಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ಎಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಏನಿದ್ದರೂ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಹಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಗೆದ್ದು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ. — ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ತಿಳಿದು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ. — ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಏಕ ಸದಸ್ಯ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ. — ಈಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಂತೋಷ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರೈತರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ರೈತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೀವು ರೈತರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಇತ್ತು, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೈತ ಸಂಘವನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ರವರ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ನವಲಗುಂದ ಮತ್ತು ನರಗುಂದದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರು. ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಂದರೆ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಏನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಜನ ಬದಲಾವಣೆ ಬೇಕೆಂದೂ, ಹೊಸ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಏನುಗೆ ಓಟ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಿನಿಮಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ ಆದರೂ ಆಗಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಜನ ಎತ್ತಿಹಾಕುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಜನ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿಗೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಿ. ಪಿ. ಎಂ. ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಒಹ್ ಸರಿತೋಷ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಮಿಷನರ್ ಅಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಬೇರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಬ್ಬ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವಿರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಹಾಗಾದರೆ ಈಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಮಗೇನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವೆ ? ನೀವು ನೀವೇ ಕಿತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ದಿವಾಳಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಯಾವ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ಇದೇ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾರವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದರಿಂದ ಅದರ ಕುಖಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಳೆದ ೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನೇನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ : ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ, ಒಂದೆ ಗಲ್ಲಿಯಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಯಾವ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಇವರು ಯಾವ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ :—ಮಾನ್ಯ ಎ. ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಪಟಾ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇನು ಮೊಸ ದಿಚಾರವಲ್ಲ, ಮೊಸಬರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರದು ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸು. ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ :—ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಪ್ಪನವರು ಯಾವ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ :—ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ತರಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಇವರಿಗೆ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಿಲ್ಲವನ್ನು ವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ವಿಚಾರ ವಿರಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಯಾರು ಉಳುವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಲ್ಲವೇ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪುಗಲಾರದು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೋಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬರವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆ ತೋಕೆರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು ಯಾರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆ ? ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದ ಬಸವಯ್ಯನವರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರ, ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಊರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಟಿ. ಎ. ಡಿ. ಎ. ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ನೀವು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಉಗ್ರನರಸಿಂಹಪ್ಪನವರನ್ನೇ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ” ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಯಾರಾದರೂ ಬರುವವರು ಇದ್ದರೆ ಬಂದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವ್ಯಾರೂ ಆ ಕಡೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಆ ಕಡೆ ಬರುತ್ತೇವೆಯೇ, ಆ ಕಡೆ ಬಂದರೆ ಅವಮಾನ. ನಾವು ಆ ಕಡೆ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಘಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಿರುವಾಗ ಆ ಕಡೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ ? 35 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆತಿಥಾಸ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ 35 ಕಂಭಗಳ ಗುಡಿಸಲಿನ ಮನೆಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಹಾಗಾದರೆ ಮಸೂದೆ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು :—ನಿಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಎರಡು ಭಾಗ ನಿಮ್ಮವರೇ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಈಗ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ :—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ನೀವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

5-00 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರು ಬಳಸುವಂತಹ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೇರಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಜನರ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಜನರನ್ನು ವಂಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬಡಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದು ವರೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪಕ್ಷ ನೋಟವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ, ಅವರು ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥಹ ಪಾತಾವರಣವನ್ನು ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕಾನೂನು ಮಾತ್ರ ಶಿಸ್ತು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಗುಂಡುಹಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಆದರೆ ರಬ್ಬರ್ ಗುಂಡು ಅಥವಾ ಪ್ಯಾಸ್ಸಿಕ್ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ರಬ್ಬರ್ ಗುಂಡಿನ ಒಳಗೆ ಗುಂಡು ಇಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮದು. ಮೊನ್ನೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭ ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಎಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ೭ ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ೭ ಜನರನ್ನು ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ನರಗುಂದ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಉಂಟಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಂದೇವ್‌ರವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವಂತಹ ಗಲಭೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎ) ಪಕ್ಷದವರು ಕಾರಣರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾಚಿಕೆ ಪಡುವಂತಹ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವವರು ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗದವರು, ಆ ಜನರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹಿತಶೂರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ನಾಚಿಕೆ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಡುಗಂಟನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು, ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಒಲವಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್‌ರವರ ಪಕ್ಷ ಸುಮಾರು ೭೦ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುಗಂಟು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಂತಹ ಖ್ಯಾತ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದಾಗ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಇಡುಗಂಟು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ತಾವು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಚಿತ್ರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟೇ, ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಅಮ್ಮನವರ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಅಮ್ಮನವರನ್ನು ತಾವೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸುಮಾರು ೭೦ ಜನರ ಇಡುಗಂಟು ಹೋಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ತಾವು ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದೂ ಕೂಡ ಜನರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದೂ ಕೂಡ ಜನರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಸುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಬಲಿಯಾದವನಲ್ಲ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ, ಸ್ವಚ್ಛ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ಕಾರ, ಇದು ಜನರ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಬಡಜನರು ಅರ್ಧ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಕೂಡಲೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಈಗ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕೆಲಸ ಆಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬಾಬಿಗೆ ನೀವು ಹಣವನ್ನು ಖೋತಾ ಮಾಡಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೂ.

ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ “ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಕಳವಳದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಸರಕುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆ ಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವಾಗಿ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ

ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಣೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನು, ಶಿಸ್ತು ಕೆಟ್ಟಹೋಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಯಾವ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಭಯಭೀತರಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಒದಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ದರೂ ಶಾಂತಿ, ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಉಗ್ರವಾದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ತಾವು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಈಗ ಸಭೆಯ ವೇಳೆ ಮುಗಿದಿರುವುದರಿಂದ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ದಿನಾಂಕ ೧೭-೩-೧೩ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸದನವು ಐದು ಗಂಟೆ ಹದಿಮೂರು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ಗುರುವಾರ ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಹೆ ೧೯೮೩ರಂದು ಹನ್ನೊಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು.